XXVIII. ÉVFOLYAM, 48. SZÁM, 1951 FEBRUÁR 27., KEDD

Ára: 60 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Kossuth-u. 8. Telefon: 41-13
Szerkesztőségi hivatalos órák: 12-től este 8 óráig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Debrecen, Kossuth-utca 8. Telefon: 41-14,
Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Rákosi Mátyás tartott beszámolót a Magyar Dolgozók Pártja Kongresszusának első napján

Jugyin tolmácsolta a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának üdvözletét

A nemzet minden hazafias, becsületes tagja szívesen követi a MDP útmutatását

— mondotta Dobi István miniszterelnök kongresszusi felszólalásában

Hosszú hetek óta hatalmas lelkesedéssel készül az egész ország dolgozó népe a Magyar Dolgozók Pártja II. kongresszusára. Ez a lelkesedés tükröződik a kongresszus küldöttein is, akik az egész országból gyűltek össze Budapestre.

Munkások, dolgozó parasztok, állami gazdaságok dolgozói, termelőszövetkezeti tagok, gépállomások dolgozói, egyénileg gazdálkodó parasztok, tudósok, művészek — a szocializmust építő népünk legjobbjai vesznek részt a kongresszuson.

Nem egy küldött mellén büszkén csillognak a becsületté és dicsőséggé vált munka kitüntetései: a sztahánovista jelvény, a munkaérdemrend, a Kossuth-díj. Az egész ország külsőleg is ünnepet tükröz. Ünnepi külsőt adtak a dolgozók a házak, gyárak és hivatalok épületeinek. Különösen szép díszítést öltött a kongresszus színhelye, a MÉMOSz-székház. A Vilma király nő-úti oldalt teljesen betöltik a díszítések. Az épületek a Dózsa György-úti szárnyára a Párt nagy, kivilágítható jelvényét helyezték. Mellette a béketábor országainak zászlait lengeti a szél. „Éljenek a testvéri Kommunista Pártok!" — hirdeti a felirat és felette a Kommunista Testvérpártok vezetőinek, a nemzetközi békeharc vezetőinek arcképei tekint le a Párt kongresszusra igyekvő küldöttekre. A bejárat feletti az épület homlokzatán a Kommunista Pártok példaképe, a Nagy Bolsevik Párt megteremtőinek, Leninnek és Sztálinnak arcképei láthatók. Középen ott van Lenin és Sztálin legjobb magyar tanítványa, a magyar dolgozó nép forrón szeretett vezére, Rákosi Mátyás arcképe. Alatta a Párt jelvénye és a világ népeinek atyját dicsőítő felirat: „Dicsőség a legyőzhetetlen béketábor vezérének, népünk nagy barátjának, a bölcs Sztálinnak!"

Vasárnap reggel a kongresszus megnyitása napján már 8 órakor sűrű sorokban igyekeztek a küldöttek a kongresszus színhelye felé. A kongresszusi teremben a Magyar Népköztársaság zászlói mellett a vörös zászlók lobognak.

„Éljen a békét védelmező, a szocializmust építő magyar nép vezetője a Magyar Dolgozók Pártja!" — hirdeti a felirat az elnöki asztal felett. A teremben elhelyezett többi felirat is a Párt vezetésével elért győzelmeket, sikereket élteti, új harcokra mozgósít: „Előre a szocializmust építő ötéves terv teljesítéséért!" „Éljen Pártunk, dolgozó népünk bölcs tanítója, szeretett vezére, Rákosi Mátyás!" „Éljen a munkások és dolgozó parasztok szövetsége, népünk egységének, hatalmának szilárd alapja!"

A kongresszusi küldöttek mellett elmentek a kongresszusra a baráti államok budapesti küldképviseleti szerveinek vezetői is. Félkilenc után pár perccel nagy taps fogadja a Párt Politikai Bizottságának tagjait, akik Rákosi Mátyás vezetésével lépnek a terembe és foglalják el helyüket az elnöki asztalnál. Ott foglalnak helyet a kongresszusra Magyarországra érkezett Kommunista Testvérpártok küldöttségeinek vezetői, élükön a Szovjetunjó Kommunista (bolsevik) Pártjának küldöttei. A kongresszus résztvevői helyükről felállva lelkesen éltetik az egész világ dolgozóinak vezérét, a nagy Sztálint, a Párt és egész dolgozó népünk vezetőjét, Rákosi Mátyást.

Farkas Mihály megnyitja a kongresszust

Az ünneplés elültével Farkas Mihály vezérezredes, honvédelmi miniszter, a Párt főtitkárhelyettese megnyitja a kongresszust, aki a többi között ezeket mondotta:

Az egyesülési kongresszus óta több mint két és fél esztendő telt el. E viszonylag rövid idő alatt hazánk hatalmas fejlődésen ment át. Hároméves tervünket két év és öt hónap alatt teljesítettük, sőt túlteljesítettük. Győzelmes útjára bocsátottuk ötéves tervünket, amelynek sikeres végrehajtásával lerakjuk a szocializmus szilárd, megdönthetetlen alapjait. (Taps.)

Ezeket az eredményeket dolgozó népünk nagy Pártunk és Rákosi elvtárs vezetése alatt érte el. (A kongresszus küldöttei felállva ütemes tapssal hosszasan ünneplik Rákosi Mátyást.)

Az elért eredmények azonban nem mannaként hullottak ölünkbe, azokért Pártunknak keményen meg kellett küzdenie. A Pártunkba befurakodott imperialista, titoista ügynökök, volt csendőrök, volt horthysta katonatisztek kulák terroristák segítségével meg akarták dönteni virágzó népköztársaságunkat. Pártunk Központi Vezetősége és Rákosi Mátyás elvtárs ébersége áthúzta aljas számításaikat.

Az elmult két és félesztendő munkája és harca megerősített, megedzett bennünket, ezért ma büszkén jelenthetjük ki, hogy olyan egységes, erős és megingathatatlan nem volt Pártunk és népünk, mint jelenleg. (Nagy taps.)

Pártunk történetének ezen a nagy napján, amikor megnyitjuk II. kongresszusunkat, a hála és szeretet érzésével fordulunk nagy felszabadítónk, a béke hatalmas őre, a Szovjetunió és a magyar nép szeretett nagy barátja, Sztálin elvtárs felé.

(Hosszantartó ütemes taps. Felállva ünneplik a haladó emberiség nagy vezérét. Felkiáltások: Éljen Sztálin!)

Kongresszusunk munkája felé fordul az egész magyar nép figyelme. Népünk várja kongresszusunktól, hogy világosan meghatározza nemcsak a Párt de az egész magyar nép számára is azokat a feladatokat, amelynek sikeres végrehajtása további viszi előre a felemelkedés útján a magyar dolgozókat. Mindnyájunkat az a gondolat fűt, elvtársak, hogy kongresszusunk után népünk büszkén mondhassa majd: Rákosi elvtárs vezetése alatt jó munkát végzett a Magyar Dolgozók Pártjának II. kongresszusa (taps).

Kongresszusunk felé fordul, elvtársak nemcsak a mi népünk, de a testvér Kommunista- és Munkáspártok figyelme is. Ezt bizonyítja az az örvendetes tény is, hogy Pártunk kongresszusára 25 ország Kommunista és Munkáspártjainak képviselői jöttek el, hogy segítsenek, erősítsenek bennünket harcunkban (taps).

Farkas Mihály ezután a megjelent külföldi küldötteket üdvözölte, élükön az SzK(b)P küldötteit, Jugyint és Ponomarjovot.

(A kongresszus a külföldi testvérpártok küldötteit forró ünneplésben részesítette.)

Ezután így folytatta Farkas Mihály:

Meleg szeretettel üdvözlöm a Magyar Népköztársaság miniszterelnökét, Dobi István barátunkat és harcostársunkat (taps).

Meleg szeretettel üdvözlöm a küldött elvtársakat, kongresszusunk minden résztvevőjét.

Farkas Mihály ezután megnyitottnak nyilvánította a Magyar Dolgozók Pártja II. kongresszusát, majd felkérte Mekis Józsefet, tegyen javaslatot a kongresszusi díszelnökségre és elnökségre.

A kongresszus díszelnökségének és elnökségének megválasztása

Mekis javaslatára ezután nagy lelkesedéssel választották be a díszelnökségbe a nemzetközi munkásosztály vezérét, a békéért folytatott harc irányítóját és szervezőjét, a magyar nép nagy barátját, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának vezérét, Joszif Viszszárionovics Sztálint, a Kínai Kommunista Párt főtitkárát, Mao Tungot, továbbá a kommunista testvérpártok vezetői közül Bierutot, Kim Ir-Szent, Gottwaldot, Gheorge Gheorghiu Dejt, Cservenkovot, Pieckét, Thorezt, Togliattit, Dolores Ibarurrit, Enver Hodzsát és Ho Si-Minht.

Az elnökség tagjai közé beválasztották Rákosi Mátyást az MDP főtitkárát, az MDP Politikai Bizottságának és Központi Vezetőségének tagjait, ezenkívül a megjelent küldöttek közül Hajdú-Bihar megyéből Tatár Kiss Lajost, a hajdú-bihar megyei tanács elnökét, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának képviseletében megjelent Jugyint és Ponomarjovot, továbbá a külföldi testvérpártok küldöttségeinek vezetőit.

Farkas Mihály ezután javaslatot tett a kongresszus napirendjére:

1. A Központi Vezetőség beszámolója és a Párt feladatai. Előadó: Rákosi Mátyás.

2. Az ötéves terv első évének eredményei és további feladataink a népgazdaság szocialista építése terén. Előadó: Gerő Ernő.

3. A Központi Ellenőrző Bizottság jelentése. Előadó: Kiss Károly.

4. A Magyar Dolgozók Pártja Szervezeti Szabályzatának módosítása. Előadó: Hidas István.

És végül a Központi Vezetőség és a Központi Ellenőrző Bizottság megválasztása.

A Kongresszus a javaslatot egyhangúlag elfogadta majd hatalmas ünneplés közepette Rákosi Mátyás lépett a mikrofon elé, s megkezdte beszámolóját:

Rákosi Mátyás beszámolója

I. A nemzetközi helyzet

Elsőnek a nemzetközi helyzetet ismertette. Megállapította, hogy ezt a Szovjetunió vezette béketábor sikerei és növekedő erőfölénye jellemzik, ezzel szemben az Amerikai Egyesült Államok és csatlós országainak imperialistái a Távol-Keleten a nyílt háborús provokáció, az agresszió politikájára tértek át.

A haladás és a béke táborának tengelye és motorja felszabadítónk, a Szovjetunió — hangsúlyozta Rákosi Mátyás és ismertette a Szovjetunió minden téren mutatkozó erőteljes fejlődésének eredményeit. Kiemelte a Szovjetunió korszakalkotó új vízierőtelepei építésének terveit, amelyek szerves részei a Szovjetunió békés politikájának s nemcsak a Szovjetunió felmérhetetlen gazdagsága erőit mutatják, hanem a szovjet emberek magabiztosságát, a jövőbe vetett, megingathatatlan hitét is.

A Szovjetunió megerősödésével szervesen összefügg a népi demokráciák megerősödése — folytatta tovább Rákosi Mátyás. — A népi demokráciák megerősödésének és felemelkedésének egyik legfőbb összetevője nemcsak az, hogy a Szovjetunió őrködik békés fejlődésünk felett, hogy gazdaságilag segíti őket, hanem az is, hogy a Szovjetunió készségesen bocsátja rendelkezésünkre minden eddigi eredményét.

Rákosi Mátyás a továbbiakban a kínai forradalom eredményéről szólott, mely az emberi haladás legnagyobb lépése az 1917-es Nagy Októberi Szocialista Forradalom és a fasizmus szétverése óta. E győzelem nemcsak alapjában változtatta meg a két tábor erőviszonyait, de olyan hatalmas lendületet ad a gyarmati felszabadító mozgalomnak, amelynek hatásai csak a jövőben fognak a maguk teljes jelentőségében mutatkozni. Az évszázados gyarmati uralom korszakának felszámolása megkezdődött. Példának idézte Rákosi Mátyás Vietnam, Malájföld, Burma a Filippi-szigetek gyarmati népeinek hősi felszabadító harcait. Korea dolgozó népének élet-halálharca az amerikai agresszorok és koreai bábkormányuk ellen is megmutatta, hogy a gyarmatosítók kora lejárt és hogy új korszak nyílt meg az elnyomott gyarmati és félgyarmati népek történetében.

A koreai harcok — mutatott rá ezután Rákosi Mátyás — bebizonyították, hogy az amerikai imperializmus erői távolról sem voltak olyan nagyok, mint amilyennek azt

amerikai hírverés beállította.

Rákosi Mátyás a továbbiakban szólt az erőviszonyoknak a kapitalista táboron belüli változásáról. Az USA e táboron belül olyan fölényre tett szert, hogy minden „szövetségesét" maga alá gyűri, mindegyiket világhódító tervei szolgálatára kényszeríti. Erre felhasználják az ENSz-beli többségüket s erre szolgál a Marshall-terv is. Rákosi Mátyás itt meggyőzően mutatta ki, a Marshall-terv adta „segítség" nyomán mint növekszik a munkanélküliség a kapitalista államokban.

A továbbiakban Rákosi Mátyás hangsúlyozta, hogy az amerikai imperialisták nem nyugodtak bele, hogy a kínai forradalom győzelmével újabb hatalmas területek újabb százmilliók váltak ki az imperialista rendszerből, s hogy e rendszer alapja tovább szűkült, tovább zsugorodott. Azzal válaszoltak, hogy meggyorsították a harmadik világháborúra irányuló előkészületeiket. Ezekhez az előkészületekhez tartozik egész Korea meghódítása. A japán hódítók példáját követték az amerikai imperialisták: Korea meghódítását tekintették Kína elfoglalása előfeltételéül. Koreai vereségükre azután háborús előkészületeik lázas meggyorsításával feleltek és a marshallizált országokat is hasonló iramú fegyverkezésre kényszerítik. Felfegyverzik a volt fasiszta országokat is. De a fasizmus feltámasztásával éleződnek az ellentétek a kapitalista országon belül is. A német, olasz japán fasiszták háborús bűnösök támogatása, Franco elismerése felnyitotta azoknak a szemét is, akiket az amerikai propaganda megtévesztett.

A háború előkészítésének elkerülhetetlen velejárója a dolgozó tömegek elnyomása. A tőkés országokban a fasizálódás, a dolgozók életszínvonala és jogai elleni támadások napirenden vannak. A dolgozó tömegek természetesen védekeznek és a fokozódó harc mutatói azok a hatalmas sztrájkok, melyek a kapitalista országokban fellángolnak. Ezekben a harcokban mindenütt a kommunisták járnak az élen.

— Innen küldjük bátor testvérpártjainknak — mondotta Rákosi Mátyás nap taps közepette — forró elvtársi üdvözletünket s azt a kívánságunkat hogy nehéz küzdelmüket minden téren teljes siker koronázza majd így folytatta beszédét:

Minket az imperialista táborból különösen két olyan ország sorsa érdekel, amelyekkel évszázadokon keresztül kölcsönhatásban éltünk. Ez Jugoszlávia és Németország. A jugoszláv szomszéd nép sorsa évszázadokon át hasonló volt a magyarokéhoz: elnyomta a török hódító, a német Habsburgok, saját földesúri és tőkés rendjük. Az elnyomók évszázadokon át felszították a régi gyűlölködést egymás ellen uszították a két népet. Annál nagyobb volt a magyar demokraták, a magyar kommunisták öröme annak a szabadságharcnak láttán melyet a hős jugoszláv nép a fasiszta elnyomókkal szemben a második világháború alatt folytatott. Hitlerék szétzúzása után a magyar dolgozó nép abban az örömteljes várakozásban élt, hogy a régi keserves idők egyszer és mindenkorra lezárultak s hogy a jugoszláv néppel a jövőben békén, testvérien, váltvetve építhetik a Szovjetunió vezetésével szocialista jövőnket. Minél nagyobb volt a várakozás, annál mélyebb volt népünk megdöbbenése, amikor 1948 nyarán a Kommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodájának határozatával kapcsolatban felismerte a jugoszláv vezetők helytelen és bűnös politikáját. Titónak és bandájának abban az időben sikerült megtéveszteni a jugoszláv népet. Erősködtek hogy a Szovjetunió vezette béketábor és közöttük csak félreértések vannak. Fogadkoztak, hogy tovább építik a szocializmust és álnokul úgy állították be a Tájékoztató Iroda helyes kritikáját, mint támadást a jugoszláv nép ellen.

A Rajk-ügy 1949-ben bizonyos fokig megmagyarázta, hogy miért sikerült a Tito-bandának ez a manőver: kiderült, hogy Tito, Rankovics, Gyilasz és a többiek régi rendőrspiclik, Gestapo-kémek, provokátorok, akiknek a megtévesztés, a tömegek megcsalása kenyerük, második természetük volt. Megértjük, hogy a jugoszláv tömegek egy része zavarodottan, sőt hitetlenkedve fogadta a Rajk-per leleplezéseit, mert valóban párját ritkítja az az eset, hogy egy hősi, harcos nép vezetését ilyen aljas söpredék tudja magához ragadni. Sok jóhiszemű jugoszláv hazafi nem hitte el nekünk akkor, hogy Tito és bandája már azelőtt is az ellenség szolgálatában állt és hogy álnokul vissza akarják lökni a jugoszláv népet abba a reakciós, népellenes, szovjetellenes táborba, amely ellen vívott harcban a jugoszláv nép annyi hős fia pusztult el.

Az események mindenben minket igazoltak. Titóék azóta segítettek vérbefojtani a görög szabadságharcot és nyiltan összefognak a görög monarchofasisztákkal. Titóék éles harcot folytatnak a győztes kínai forradalom, a koreai nép szabadságharca ellen. Sajtójuknak, rádiójuknak egyetlen egy szava nincs a nyugati imperialisták ellen, viszont tajtékozva és aljasságban nem egyszer felülmúlva az imperialistákat nap-nap után támadja felszabadítóját, a Szovjetuniót és a szomszéd népi demokráciák békés dolgozóit. Azóta Tito és bandája megnyitotta a börtönöket a jugoszláv fasiszták előtt, likvidálta az ötéves tervet és a jugoszláv hadsereget is átjátszotta az amerikai imperialisták kezére. Ez annyira nyilvánvaló, hogy Truman alig néhány hete kifejezetten és nyiltan segélyt küldhetett a jugoszláv hadsereg, mint az amerikai imperialisták segédcsapata részére. Jugoszláviát két és fél év alatt átlökték az imperialisták oldalára, oda, ahol áruló vezetői már régen állottak.

Azoknak a jugoszláv hazafiaknak, akik másfél vagy két évvel ezelőtt nem hittek nekünk, e tények alapján be kell látniok, hogy igazunk volt. Emellett a Tito-banda még mindig igyekszik elfátyolozni valódi lényét, mert nagyon jól tudja, hogy az igazság teljes kiderülésével még inkább mozgosítaná maga ellen a jugoszláv dolgozó nép zömét. Az amerikai imperialisták is kénytelenek szakadatlanul szemeiőtt tartani, hogy az áruló Tito-banda helyzete a jugoszláv dolgozó nép ellenállása miatt ingatag. Mi tudunk erről az ellenállásról, tudjuk, hogy a jugoszláv nép egyre növekvő része látja elkeseredve és felháborodva vezetőinek árulását, hogy gyűlöli a nyugati imperialistákat, hogy szimpátiája a felszabadító Szovjetunió vezette hatalmas béketábor, a felszabadult Kína, Korea hős katonáinak oldalán van. Minden rokonszenvünk a Tito-banda ellen harcoló jugoszláv hazafiaké és számunkra nem kétséges, hogy ez a harc előbb vagy utóbb, de biztosan Tito és bandája megsemmisítésével végződik. *(Hosszas taps.)*

Ami Németországot illeti, hazánk szinte ezer éven keresztül célja és áldozata volt a német hódító törekvéseknek, a „Drang nach Osten"-nak. Négyszáz esztendeig uralkodtak a magyar népen a Habsburg-elnyomók. Az utolsó emberöltő alatt kétszer lökték az országot a német imperializmus vezette háborúba. Hitler megszállta és kirabolta hazánkat. Ezek után a magyar dolgozó nép a legnagyobb várakozással és reménységgel tekintett a német demokratikus fejlődés felé, amelyre Hitler szétzúzása után megnyílt az út. Minden magyar hazafi lelkesen üdvözölte a Német Demokratikus Köztársaság létrejöttét abban a reményben, hogy ez kiinduló pontja annak a fejlődésnek, amely egész Németországot a demokrácia és a haladás vágányára viszi. Annál nagyobb elégedetlenséggel láttuk azokat a kísérleteket, amelyekkel a nyugati imperialisták és háborús gyujtogatók új életre akarják kelteni Nyugat-Németországban a német militarizmust és fasizmust. A magyar népi demokrácia részéről ezért több mint egyszerű diplomáciai aktus volt, amikor a mult év októberében Prágában a Szovjetunió és a népi demokráciák képviselőivel együtt tiltakozott a nyugati imperialisták németországi üzelmei ellen.

Hogy ez a tiltakozás nemcsak a mi ügyünk, hanem a nyugatnémetek legjobbjainak ügye is, azt mutatja az a mozgalom, amely az imperialisták aljas terveivel szemben magában Nyugat-Németországban keletkezett. Ismeretes, hogy Heinemann a bonni bábkormány belügyminisztere, tiltakozásul az imperialisták felfegyverkezési javaslatával szemben lemondott. Ismeretes az a harc, amelyet Niemöller, a lutheránus egyház egyik vezetője folytat. A nyugatnémet munkásság is a Kommunista Párt vezetésével egyre élesebben száll szembe e tervvel, mely a német fasizmus feltámadásának logikus folyományaképpen a dolgozók legelemibb életérdekeit is veszélyeztetné. A nyugatnémet fasiszta hadsereg még csak illegálisan szervezkedik, de dr. Lehr, a bonni bábkormány belügyminisztere, már egy népgyülésen elmondotta: „Nekünk nemcsak a Kelet elleni védekezésre van szükségünk hadseregre de a szakszervezetek túlzott bérkövetelései ellen is." Érthető, hogy ilyen viszonyok mellett Grotewohl elvtárs, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökének ismételt fellépése, melyel az egységes, demokratikus, békés Németország megteremtését javasolja az amerikai imperialista tervekkel szemben, mély és maradandó visszhangot keltett keleten és nyugaton egyaránt a német népben.

Ebben a nemzetközi helyzetben, amikor az imperialisták teljes gőzzel fegyverkeznek, amikor déli határainkon Tito amerikai zsoldban álló bandái csörgetik fegyvereiket, a magyar népi demokráciának kötelessége, hogy honvédségét a békeszerződésben megjelölt határok közt fejlessze. Nem kell magyarázunk, hogy ennek a honvédségnek nincsen egyéb feladata, mint hogy védje hazánk függetlenségét és szabadságát. Dolgozó népünk tudja, hogy honvédsége csak azt a célt szolgálja, hogy a népi demokráciánk vívmányait megvédje. Ezért olyan népszerű fiatal honvédségünk s ezért támogatja szívvel-lélekkel, mint békénk és biztonságunk őrét, az egész dolgozó nép.

2 oldal

Rákosi Mátyás ezután az öt világrész minden haladó emberét egy táborba fogó békemozgalomról szólt, amelynek élén a Szovjetunió áll, amelyet elszántan támogatnak a népi demokráciák s rajtuk túlmenőleg szerte a világon a dolgozó, haladó emberek százmillióí. A béke megvédéséért folyó küzdelemben felmérhetetlen jelentősége ennek a békemozgalomnak — állapította meg. Soha még mozgalomnak ilyen, az egész világra kiható gyors és erőteljes visszhangja nem volt. Erejét tanusítja a félmilliárd aláírás, amelyet a stockholmi békehatározatok támogatására világszerte összegyüjtöttek.

Ez a békemozgalom a béketábor egyik leghatalmasabb ereje. Ez a mozgalom szóval és tettel leplezi le, nehezíti meg a háborús gyujtogatók terveit. Ennek a mozgalomnak erejét napról-napra világszerte növelik azoknak az anyáknak, feleségeknek, gyermekeknek a tíz- és százezrei, akik éppen a koreai agresszió tüzében az amerikai imperialisták szörnyű embertelenségeinek hatása alatt ismerik fel az imperializmus igazi arculatát és éppen ezért a béke, az emberi haladás híveinek oldalára lépnek át.

S a világ ugyanekkor tanuja annak is, hogy a Szovjetunió minden lehetőséget felhasznál, minden eszközt megragad, hogy megvédje a békét a nekivadult háborús gyujtogatókkal szemben.

A békemozgalom minden híve új erőt merít a nagy Sztálin szavaiból — állapította meg a továbbiakban Rákosi Mátyás, — hogy „a béke fennmarad és tartós lesz ha a népek kezükbe veszik a béke megőrzésének ügyét és végig kitartnak mellette".

Összefoglalva: a nemzetközi erőviszonyok mérlege azt mutatja, hogy szakadatlanul nőnek a béke, a haladás, a szocialista építés erői és csökkennek az imperialista háborús gyujtogatók kilátásai. Ez azonban nem jelenti azt, hogy csökken a háborús veszély, hogy nem kell minden erővel tovább küzdeni ellene.

De ha a háborús uszítók új világháborút kezdenek tapasztalni fogják Malenkov elvtárs megállapításának helyességét: „Ha az imperialisták harmadik világháborút robbantanak ki, az már nem egyes kapitalista államok, hanem az egész világkapitalizmus sírja lesz."

II. Magyar Népköztársaság belső helyzete

Rákosi Mátyás ezután a Magyar Népköztársaság belső helyzetéről beszélt és a többi között a következőket mondotta:

Belső helyzetünket a magyar dolgozó nép egysége jellemzi.

Az a több mint hétmillió aláírás, amellyel a magyar nép szinte kivétel nélkül támogatta a stockholmi békeértekezlet határozatát, csak egyik megjelenési formája annak az egységnek, mely Pártunk vezetésével a reakcióval vívott harc eldőlte óta létrejött. Nemcsak a béke kérdésében egységes dolgozó népünk, hanem egységes népköztársaságunk minden döntő kérdésében. Ezt a nemzeti egységet melynek politikai szervezete a Függetlenségi Népfront, Pártunk vezetésével a munkásosztály hozta létre, szoros, őszinte szövetségben a dolgozó parasztsággal. Ez az egység a régi kizsákmányoló rend maradványaival szemben vívott hosszú és következetes harcok eredménye.

Ez a harc csak úgy sikerülhetett, hogy meg tudtuk valósítani Pártunk vezetése alatt a nemzeti demokratikus erők összefogását. A dolgozó nép saját tapasztalata alapján győződött meg arról, hogy nemcsak be tudtuk gyógyítani a háború ütötte szörnyű sebeket, nemcsak eltakarítottuk a romokat, de előrelátó tervszerűséggel és eredményesen növeltük gazdasági és kulturális színvonalát.

Sikerrel számoltuk fel a külföldi imperialisták segédcsapatát, a jobboldali szociáldemokratákat. Türelemmel és kölcsönös engedékenységgel rendeztük az állam és az egyház viszonyát. Dolgozó népünk kivívott jogainak biztosítására és továbbfejlesztésére megalkottuk a Magyar Népköztársaság Alkotmányát, mely kimondja, hogy „a Magyar Népköztársaságban minden hatalom a dolgozó népé", hogy a Magyar Népköztársaság állama „harcol az ember kizsákmányolásának minden formája ellen, hogy szervezi a társadalom erőit a szocialista építésre". Ez az alkotmány biztosítja a dolgozó nép jogait a munkára, a pihenésre, a kultúrára, biztosítja minden téren a nők egyenjogúságát és szélesre tárja az ifjúság előtt a fejlődés kapuit.

A népi demokrácia politikai és gazdasági sikereihez hasonlóan kulturális fejlődésünk is jelentékeny eredményekre tekinthet vissza.

A belpolitikai sikerekkel járt a jó külpolitikai munka. Olyan nemzetközi politikát folytattunk, mely megszilárdítja világszerte sokat szenvedett népünk tekintélyét és néhány év alatt lehetővé tette, hogy emelt fővel léphettünk be a Szovjetunió vezette békés, haladó nemzetek nagy családjába.

Ennek az eredményes munkának helyeslését és támogatását bizonyította az az elsöprő választási győzelem melyet a Magyar Függetlenségi Népfront, Pártunk vezetésével, az 1949 májusában tartott országgyűlési választásokon aratott. A dolgozó népnek az államigazgatásba való bevonása betetőzte közigazgatásunk demokratizálását és egész államapparátusunkat a dolgozó nép kezébe adta.

A tanácsok választása újra igazolta hogy dolgozó népünk helyesli a nemzeti demokratikus erők összefogását és egy emberként áll ezt az egységet képviselő Magyar Függetlenségi Népfront mögött. Ebből viszont következik, hogy tovább is változatlanul folytatni kell a helyesnek bizonyult, annyi sikert eredményező népfront-politikát.

Az egységes dolgozó nép Pártunk vezetésével megvívott harcainak eredményeképpen jött létre a népi demokráciánk állama az az állam, melynek segítségével a Szovjetunió győzelmének eredményeképpen és a Szovjetunióra támaszkodva a dolgozó nép a munkásosztály vezetése alatt halad a kapitalizmusból a szocializmus felé. A népi demokrácia funkciójára nézve proletárdiktatúra. Ennek az államnak a feladata, hogy megtörje a megdöntött és kisajátított földbirokosok és kapitalisták ellenállását, hogy meghiusítson minden kísérletet, mely a tőke hatalmának visszaállítására irányul, hogy a szocializmus építésének a gazdasági és kulturális felemelkedésének céljaira a proletariátus köré tömörítse az egész dolgozó népet és az imperialista külső ellenséggel szemben megfelelő honvédelmet hozzon létre.

Az a népi egység, melynek párját hiába keresnők történelmünkben, csak azután jöhetett létre, hogy megvertük az elnyomókat és kizsákmányolókat. Ezek a politikai győzelmek tették lehetővé, hogy fokozatosan kiszorítottuk őket államunk, gazdaságunk legfontosabb területeiről és megnyithattuk az utat szocialista építésünk előtt.

Mikor jó két és fél év előtt a Magyar Dolgozók Pártja első kongresszusán eredményeinkről beszéltem, büszkén hivatkoztam arra, hogy gyáriparunk már csak 3 százalékkal termel kevesebbet, mint 1938-ban. Az azóta eltelt 30 hónap

alatt gyáripari termelésünk az 1938. évinek körülbelül a duplájára nőtt: (Taps.) a pontos számítást megnehezíti az hogy ma egy sor olyan iparcikket gyártunk, melyet a felszabadulás előtt Magyarországon nem készítettek. Szocialista iparunk termelése tavaly 35 százalékkal volt nagyobb, mint 1949-ben. Többet fejlődött egy év alatt, mint a kapitalizmus idején 20 év alatt. Első kongresszusunkon, mint jelentős sikert említettük, hogy a munkások és tisztviselők életszínvonala elérte az 1938-as év 97 százalékát. Most viszont arról számolhatunk be, hogy a munkások és alkalmazottak béralapja az 1950-es év folyamán több mint 3 milljárd forinttal nőtt s hogy a munkások átlagbére 1950 decemberében havi 59 forinttal volt magasabb, mint egy év előtt. A nemzeti jövedelem tavaly, ötéves tervünk első esztendejében, 20 százalékkal nőtt, többel, mint Horthy idejében két évtized alatt. 1948-ban, mint nagy eredményt jelentettem be, hogy hároméves tervünket melynek beruházásai meghaladják az 10 milliárd forintot, előreláthatólag két év és 5 hónap alatt be tudják fejezni. Arra is rámutattam, hogy hároméves tervünk számait milyen kételkedve, sőt gúnyolódva fogadta a polgári kritika. Viszont az ötéves terv első esztendejében a beruházások összege megközelítette az egész hároméves tervet.

Mi 1949-ben, mikor az ötéves tervet kidolgoztuk, azt tűztük ki célul, hogy a terv megvalósításával lerakjuk a szocializmus alapjait s ezzel kapcsolatban hazánk fejlett ipari termeléssel rendelkező mezőgazdasági országból, fejlett mezőgazdasággal rendelkező ipari országgá váljék. Ennek a tervnek megvalósítására 5 év alatt 51 milliárd forintot szántunk beruházásokra. Az elmúlt év tapasztalatai meggyőztek bennünket arról, hogy célkitűzéseink alacsonyak és ezért új tervet készítettünk, mely 80—85 milliárd forint beruházást irányoz elő (Nagy taps), 65—70 százalékkal többet az eredetinél. S hogy ezek a tervek reálisak annak egyik bizonyítéka az 1950-es, melyben a megemelt tervet 109.6 százalékra teljesítettük.

Mit jelent az új, megemelt ötéves terv? Elsősorban azt, hogy az új terv sokkal többet ruház be a nehéziparba, ezen belül a vas-, acél-, szén- és villamosenergiatermelésbe. Számszerűleg ez úgy jelentkezik: 37—38 milliárdot kívánunk beruházni a nehéziparba, az eredeti tervnek több mint kétszeresét. 1949-ben úgy terveztük, hogy gyáriparunk 86.4 százalékkal emelkedik; az új terv szerint a gyáripar termelése hozzávetőleg háromszorosára, mintegy 200 százalékkal nő s benne a nehézipar csaknem megnégyszereződik. — (Nagy taps.) A könnyűipar az eredeti terv 72.9 százaléka helyett, mintegy 150 százalékkal nő. A múlt évben a nehézipar termelésének értéke csak 2.2 százalékkal volt nagyobb, mint a könnyűiparé: az ötéves terv végén a nehézipar részesedése a termelésben 70 százalékos lesz a könnyűiparé 30 százalék.

A mezőgazdaság beruházását az új terv 40 százalékkal emeli meg. 11 milliárd forintot szán az új terv több mezőgazdasági gépre, műtrágyára, épületre. A tervezett 22.800 traktor helyett 26.000—28.000-et kap a mezőgazdaság, az öntözött terület nem 118.000 holddal, hanem 232.000 holddal fogjuk növelni. Ezzel lehetővé válik a mezőgazdaság termelésének több mint 50 százalékos emelkedése.

Város- és községfejlesztésre 33 százalékkal többet irányoz elő a terv: 10 milliárdot, amely összegből többek közt 220.000 új lakás épül. A közlekedés beruházásait is megfelelően növelni kell: itt is egyharmaddal többet, 11 milliárdot állít be az új terv.

Ezeknek a megnövekedett célkitűzéseknek megfelelően nő a végrehajtásukhoz szükséges munkások alkalmazottak száma is. Eredeti ötéves tervünk megvalósításához 480.000 új munkást és alkalmazottat tartottunk szükségesnek. A megemelt tervekhez ennél sokkal több, 600.000—650.000 munkás és alkalmazott szükséges, köztük 11.000 új mérnök, több, mint amennyi mérnök ötéves tervünk kezdetén volt és 17.000 új technikus.

Végül, de nem utolsó sorban: az új terv a nemzeti jövedelem 63 százalékos növekedése helyett több mint 120 százalékos növekedést irelő, ami a dolgozó nép életszínvonalának, kulturájának további emelését teszi lehetővé.

Tervünk megvalósításának meg vannak már a legfőbb előfeltételei. Iparunk a kisipar kivételével a szocialista állam kezében van. A közlekedés, a nagykereskedelem, a bankszervezet 100 százalékig szocialista szektorhoz tartozik. A kiskereskedelem 70 százalékát is a szocialista kereskedelmi szervek bonyolítják le. A mezőgazdaságban is megindult a szocializmus építése. Ezek a tényezők lehetővé teszik, hogy népgazdaságunk minden terén fokozódó tervszerűséggel tudjunk dolgozni és kitűzött terveinket meg is valósítsuk. Ötéves tervünk első esztendejének sikerei részben abból adódnak, hogy fokozottabb mértékben tanuljuk meg a tervgazdálkodást és hogy a vezetés egyre sikeresebben fogja át és koordinálja gazdasági életünk tényezőit.

Eredményeink másik fontos összetevője, hogy gyökerében megváltozott a felszabadult munkásosztály beállítottsága a szocialista munkához. Mihelyt a politikai porondon a dolgozó nép javára dőlt el a harc, kiadtuk a munkásosztály felé a jelszót: „Tiéd az ország, magadnak építed.” De két-három esztendő telett bele, míg a munkásosztály nemcsak megértette ezt a tényt, hanem levonta belőle a következményeket és a mindennapi munkára alkalmazni tudta. Ezt a folyamatot elősegítették és meggyorsították demokráciánk sikerei, dolgozóink öntudatának és kultúrájának megnövekedése, anyagi helyzetének megjavulása, fokozódó felismerése annak, hogy munkájukkal most már a szocializmust magukért és magunkának építik. Ez azt eredményezte, hogy dolgozóink között egyre többen értették meg, hogy a munka nálunk nem kényszerű robot többé, hanem a felszabadult dolgozók becsületének és dicsőségének ügye.

A szocialista munkamódszerek elterjedésének az a felajánlás adott lendületet, amellyel a magyar dolgozó nép a nagy Sztálin 70-ik születésnapját ünnepelte. Ez a munkafelajánlás magával ragadta a dolgozókat, megtörte a jeget és szabaddá tette nálunk is mindazoknak a munkamódszereknek az elterjedését, melyeknek a Szovjetunió annyi gazdasági sikerét köszönheti. A magyar munkásosztály most már minden téren kezdi követni mintaképének, a Szovjetunió munkásosztályának példáját, a magyar viszonyokba átülteti a Szovjetunióban szerzett szocialista termelési tapasztalatok egyre jelentősebb részét.

A Szovjetunió segít legmodernebb üzemeink építésében, átadja nekünk legjobb gépeit, legújabb gyártási eljárásait, de ami nem kevésbbé fontos, nagylelkűen rendelkezésünkre bocsátja legjobb tudósait és élmunkásait.

A szovjet sztahánovisták és a magyar szocialista élmunkások között eleven és termékeny összeköttetés keletkezett. A Szovjetunióban a szocialista verseny már a munkások természetévé vált. Mi még nem tartunk itt, de nálunk is kezd meghonosodni az a jó szokás, hogy a dolgozó nép minden nagy évfordulóját vagy fontos eseményt munkafelajánlással ünnepel. Ezt tapasztalhatjuk most is, mikor Pártunk kongresszusára hatalmas munkafelajánlásokkal, a munkaverseny soha nem látott kiterjesztésével mutatja ki hűségét és szeretetét Pártunk iránt a város és falu dolgozó népe.

Nincs olyan területe népgazdaságunknak — és hozzátehetem: egész szocialista életünknek —, mely ne kapott volna és ne kapna szakadatlanul és folyamatosan felbecsülhetetlen támogatást a Szovjetuniótól.

Rá kell mutatni arra, hogy a tapasztalatok kicserélése és a kölcsönös segítés terén hasonló viszony kezd kialakulni a baráti népi demokráciák országaival is.

Nyugodt fejlődésünkhöz sokban hozzájárult a Kölcsönös Gazdasági Segítés Tanácsa, s az a körülmény, hogy külkereskedelmünk egyre fokozódó része bonyolódik le a Szovjetunióval és a baráti tervországokkal. Lehetetlen össze nem hasonlítani a szocialista országok baráti kölcsönös segítését a kapitalista országok, Marshall-terv, az Atlanti „szövetség” országainak egymásközti viszonyával. Ezek a kapitalista szövetségek és csoportosulások a gyengébb partner kifosztásán kizsákmányolásán alapulnak. Bennük szakadatlan az egymás elleni harc a piacokért, a nyersanyagokért, a gyártási titkok megszerzéséért és előnyeiért stb.

Amikor a magyar népi demokrácia eredményeit ismertetjük, a legnagyobb elismerés és dicséret hangján kell megemlékeznem a magyar munkásosztály teljesítményeiről, amelyekkel joggal kiérdemelte egész dolgozó népünk háláját.

Sikerejnk aláhúzásánál ugyancsak méltatnunk kell az értelmiség jó munkáját, melynek zöme őszintén és becsületesen támogatja a népi demokrácia célkitűzéseit. Az a körülmény, hogy ipari termelésünk az ötéves terv első esztendejében ilyen imponáló eredményeket tudott felmutatni, azt bizonyítja, hogy technikai értelmiségünk megfelelt a ráháruló fokozott feladatoknak és zömében lojálisan, helyeslően, pozitíve viszonyulik népi demokráciánkhoz és szocialista célkitűzéseinkhez.

Amikor a szocialista ipar eredményeit és sikereit ennyire kihangsúlyozzuk, rá kell mutatnunk még arra a rengeteg nehézségre és hibára, amely ugyan akkor e téren tapasztalható. Meg kell említenünk a munkafegyelem és az állampolgári fegyelem hiányait, a nagy munkásvándorlást. Különösen a munkafegyelem még meglévő lazasága az, amely rendkívül hátráltatja fejlődésünket. Az igazolatlan kimaradások és a fegyelmezetlenség száz egyéb megnyilvánulásai még mindig rendkívül gyakoriak. Lépten-nyomon tapasztalható az anyagpazarlás, az állami javak felelőtlen kezelése, a takarékosság hiánya. A népköztársaság kormányának takarékossági intézkedései még távolról sem adtak megfelelő eredményt. Rendkívül gyakori az egyéni felelősség hiánya, az egyéni felelősség áthárítása a rengeteget ülésező különböző kollektívákra. Az üzemek és intézmények szinte szakadatlan és gyakran felesleges átszervezése is időtartozik. Mindennapos az éberség hiánya az ellenséggel szemben. A terv általános túlteljesítésén belül egész iparágak vannak, melyek nem teljesítették a felemelt tervet, köztük olyan fontosak, mint a forgácsoló szerszámgépek, a Diesel-motorok, a nagy villamos forgógépek gyártása. Az alapanyagok (vas, acél, szén) termelésgyorsulásának üteme is elmaradt az egész ipari termelés gyorsulásának ütemétől.

Ezek a hibák és bajok rendkívül megnehezítik szocialista fejlődésünket. Kiküszöbölésük a mi jó munkánktól függ és különösen Pártunknak, a Magyar Dolgozók Pártjának jó munkájától.

Szocialista fejlődésünk meggyorsításának legnagyobb féke mezőgazdaságunk helyzete. Mindjárt hozzáteszem, hogy mezőgazdaságunk a háborúokozta szörnyű károk dacára, a mult évben lényegében elérte az utolsó békeév termelését, sőt egy sor területen túl is haladta. A tavalyi búza- és rozstermésünk átlaga 9.2 százalékkal volt nagyobb, mint a háborút megelőző tíz békeévben. Ami az állatállományt illeti, a szarvasmarhák és disznók száma túlhaladta a békebelit, a lovaké még kissé el van maradva. Tekintetbe kell venni, hogy a felszabadulás óta minden évben szárazság volt és különösen rendkívüli volt az aszály tavaly. Ezeknek a tényeknek a fényében meg lehet állapítani, hogy dolgozó parasztságunk nagyban és egészében teljesítette a hozzáfűzött reményeket.

Ma már azonban ez nem elég s a mezőgazdaság az eredmények dacára kezd egész szocialista fejlődésünk gátlójává válni, mert a követelmények sokkal gyorsabban nőnek, mint a mezőgazdaság termelése. Büszkén hivatkozhatunk életnívónk emelkedésére, arra, hogy a város és a falu dolgozói ma jobban élnek, jobban táplálkoznak, jobban ruházkodnak. Életszínvonalunk ezen egészséges megnövekedése a réginél hasonlíthatatlanul fokozottabb követelményeket állít mezőgazdaságunk elé. A népi demokráciában megszűnt a munka nélküliség és mint már rámutattunk, három és fél év alatt a munkások és tisztviselők száma 600.000-rel nőtt. A munkabéralap csak a tavalyi év folyamán, mint említettük, 3 milliárd forinttal lett nagyobb és ezen összeg jelentékeny részét fokozott élelmiszervásárlásra és hasonló, jórészt a mezőgazdaságból származó árura fordították.

De nemcsak a város él jobban, a falu is. Eltűnt a szörnyű nyomor, amely a falut Horthy idejében fojtogatta. A falu jómódúlett és többet fogyaszt a mezőgazdaság termékeiből. Emiatt sokkal több mezőgazdasági termékre van szükségünk, mint azelőtt. A különbséget részben a mezőgazdasági kivitel csökkentésével pótoltuk, de ennek is megvannak a maga határai, mert a külföldről beszerzett gyapotból, gyapjúból, bőrből, gumiból, színes fémekből készült árukat a falun fokozott mértékben követeli.

Ez a rendkívül megnőtt kereslet parancsolóan előírja, hogy sokkal többet termeljünk, mint a Horthy-időben és hogy emeljük meg minden téren termésátlagainkat, melyek rendkívül alacsonyak. Amikor ősszel itt voltak Szovjet-Ukrajnából a magyar kolhozisták egyik legnagyobb meglepetésük a mi mezőgazdaságunk alacsony terméshozama volt. A terméshozamot csak úgy lehet megemelni, ha a magyar mezőgazdaság is rátér a modern nagyüzemi gazdálkodásra, a nagy mezőgazdasági gépek használatára. Ezt a parasztság is kezdi felismerni és ezért vesz irányt a termelőszövetkezetekre.

Belső helyzetünk kérdéseivel kapcsolatban végül rá kívánok mutatni, hogy az utolsó években hogyan változtak meg számszerűleg az osztályok. A munkások és tisztviselők száma most 1 millió 750 ezer körül jár. A fejlődés menetére jellemző, hogy a mult évhez képest 223 ezer fő az emelkedés. A háromféves tervünk megkezdése, 1947 augusztus eleje óta a munkások és tisztviselők száma kb. 600 ezer fővel, mint 50 százalékkal emelkedett. A munkásság csekély kivételével már nem kizsákmányolt proletár, mert a saját államának üzemeiben, magának dolgozik. Leomlottak mindazok a politikai és egyéb korlátok, melyekkel a régi tőkés rend kizárta a jogokból, a politikai hatalomból, hadseregből, iskolákból. Ez már a felszabadult munkásosztály.

A nem állami kézen levő kisiparban még 77.400 munkás dolgozik. Jellemző ennek a kategóriának gyors fogyására, hogy számuk tavaly még 135.000 volt.

A mezőgazdaságban a fejlődést a következő számok mutatják. A falun jelenleg több mint 1 millió 100 ezer körüli gazdaságot tartanak számon, ebből 200 ezer tulajdonosa mezőgazdasággal nem élethivatásszerűen foglalkozik és 63 ezer kuláké. Ha szembeállítjuk az 1941-es népszámlálással, a következő változások képét kapjuk. A teljesen nincstelen, bérmunkából élők (napszámosok állandó munkások és mezőgazdasági alkalmazottak) százalékaránya a mezőgazdasági népességből 45.9 százalék volt szóval a földműves lakosságnak majdnem a fele; ez 1949-re leesett 17.1 százalékra; az 1—25 holdig terjedő birtokosok 1941-ben 47 százalékát alkották, 1949-ben ez a földosztás eredményeképpen 78.6 százalékra nőtt. Ez a parasztság sem a régi már. A népi demokrácia megszüntette a kapitalista kizsákmányolás annyi parasztnyúzó formáját: megszűnt a bankuzsora és a kiszipolyozás száz más módja. A dolgozó parasztság előtt megnyílt minden pálya, amelyből azelőtt az uralkodó osztály kizárta. A népi demokrácia állama őket is minden módon támogatja.

A nagybirtokok felosztása óta legfontosabb változás a falu életében az, hogy megkezdődött a mezőgazdaságban a szocializmus építése. A szocialista szektor a mezőgazdaságban már több mint egy negyedmillió dolgozót ölel fel és gyorsan növekszik.

Érdemes figyelemmel kísérni a mezőgazdasági proletariátus és a kulákság fejlődését az utolsó két esztendőben. A mezőgazdasági proletariátus fele az utolsó két esztendő alatt elhelyezkedett az állami gazdaságokban, gépállomásokon, vagy belépett a termelőszövetkezetekbe. Több mint egynegyede, kereken 90.000 fő, az iparba, bányászatba és építkezéshez ment át. A mezőgazdaságban a szocialista szektoron kívül kereső munkások száma ma már csak valamivel haladja meg a 60.000-et.

A kulákok száma két évvel ezelőtt 63.000 volt, ez a szám csak azokat foglalja magában, akiknek több mint 25 hold földjük van, vagy több mint 350 kataszteri aranykorona után fizet adót. Majd nem kétmillió hold földterülettel rendelkeztek s ebből 1949. július 1-e óta 22.000 kulák felajánlott az államnak 662.500 hold földet; a felajánlásból már 17.000 kuláktól át is vettek 340.000 hold szántót. A kulákok kezén maradt ez év elején a szántóterület kb. 13 százaléka. Ez a 13 százalék adja a begyűi-

ről; gabonanemüek 15 százalékát. Ezek a számok azt mutatják, hogy a kulákokat korlátozó intézkedéseknek vannak eredményei, hogy a kulák már nem a régi, hogy defenzívába szorítottuk.

A kulák ereje jelentékenyen nagyobb annál, mint a puszta számok mutatnak. A mi kulákstatisztikánkban például nem szerepelnek azok a kulákok, akiknek 15—25 hold földjük és ugyanakkor kocsmájuk, kereskedésük, cséplőgépük, traktoruk, vagy egyéb vállalatuk van, kupeckednek spekulálnak stb. Ezeknek a száma tízezrekre rúg s a kimutatott kulákokkal együtt biztosan több, mint százezer család.

Kézenfekvő, hogy a kulák gazdasági ereje és mindjárt hozzátehetjük politikai befolyása, ma is sokkal nagyobb, mint ahogy számaránya vagy szántóterülete után gondolnók. Ami a megmaradt kapitalista elemeket illeti, ránk is vonatkozik rájuk az, amit Lenin mondott:

„A kizsákmányolók, a földesurak és kapitalisták osztálya nem tűnt el és nem is tűnhet el egyszerre a proletárdiktatúra alatt. A kizsákmányolók szét vannak verve, de nincsenek megsemmisítve. Megmaradt nemzetközi bázisuk, megmaradt a nemzetközi tőke, melynek ők maguk is egy részét alkotják. Kezükben maradt a termelő-eszközök egy bizonyos része, megmaradt a pénzük, megmaradtak hatalmas társadalmi összeköttetéseik. Ellenállásuk ereje éppen vereségük következtében százszorosan és ezerszeresen megnövekedett. Az állami, katonai, gazdasági igazgatásban való jártasság, igen-igen nagy túlsúlyt biztosít számukra úgyhogy jelentőségük hasonlíthatatlanul nagyobb, mint amekkora arányszámuk az egész lakosságon belül. A megdöntött kizsákmányolók osztályharca a kizsákmányoltak győzelmes élcsapata, azaz a proletariátus ellen sokkal elkeseredettebbé válik."

A tőkés osztályok maradványairól nincs statisztika, de még mindig elég szélesen vannak képviselve államapparátusunk középső funkcionáriusai, a vidéki vállalatok alkalmazottai közt és újabban a tanácsok apparátusában is. Támogatja őket az egyházak funkcionáriusainak egy része különösen a katolikus egyházban. Ezek az elemek abban a pillanatban, amikor velük szemben lanyhul az éberség, azonnal működésbe lépnek és nem egyszer jelentékeny károkat okoznak a népi demokráciának. Ezért fokozni kell az éberséget és lankadatlanul folytatni kell a tőkés rendszer minden maradványaival szemben a harcot.

III. A Párt helyzete és fejlődése

Rákosi Mátyás az MDP helyzetéről és fejlesztéséről szólott ezután beszámolójában.

Pártunk fejlődésének és eredményeinek hatása tükröződik vissza népi demokráciánk minden eredményében és sikerében. A kettő elválaszthatatlanul összefügg. Amit elértünk: a magyar népi demokrácia gazdasági és szociális felemelkedése, sikerei a kultúra terén, belépése a szabad nemzetek megbecsült családjába — mindez elsősorban nagy Pártunknak, a Magyar Dolgozók Pártja jó munkájának köszönhető. *(Hosszas taps. A küldöttek felállva ünneplik a Pártot és Rákosi Mátyást.)*

A magyar népi demokrácia szocialista fejlődése — állapította meg — különösen azóta vett gyors iramot, mióta 1948 júniusában szervesen is létrejött a munkásegység és a Magyar Dolgozók Pártjának megalakulásával egyetlen hatalmas politikai párt mögé tömörülhetett a dolgozó nép. Az egyesüléshez fűzött minden remény egészében valóra vált.

Rákosi Mátyás a továbbiakban szólt a Párt tagságának felülvizsgálatáról és megállapította, hogy a Párt lényegesen megerősödött a tagfelülvizsgálat eredményeképpen, egységesebb lett.

A továbbiakban a Párt színvonalának emeléséről szólott, rámutatva a pártoktatás rohamos fejlődésére. Számokat idézett Rákosi Mátyás: 300.000 tag tanul esti tanfolyamokon, ami a párttagság egyharmada, 29.000 tag tanul a pártiskolai rendszerben. Az elméleti folyóiratok nagy példányszámainak ismertetése után nagy taps közepette ismertette Marx, Engels, Lenin és Sztálin magyarnyelvű műveinek hatalmas példányszámait, Sztálinnak magyar nyelven kiadott könyvei három milliónál nagyobb példányszámban forognak közkézen.

A továbbiakban azokról a hibákról szólt, amelyek a szocializmus építésében a falun a pártszervezetek elkövettek. A választóvonalat a szegényparasztság és a középparasztság között vontáik meg több helyen, ahelyett, hogy a középparasztokat igyekeztek volna kivonni a kulák-befolyás alól. Ez gyengítette a munkás-paraszt szövetséget — állapította meg Rákosi Mátyás. Pártszervezeteink jelentékeny része kezdte elhanyagolni a parasztságnak a szocialista szektorban nem dolgozó részét s ezzel elterelték figyelmüket a 85—90 százalékot kitevő egyénileg dolgozó parasztságról — mondotta.

A következőkben a Magyar Dolgozók Pártja számszerű adatait ismertette Rákosi Mátyás. A Párt jelenleg 13.571 alapszervezetben 862.114 taggal és tagjelölttel rendelkezik. Az egyik szervezetből a másikba való átigazolás alatt álló tagokkal és tagjelöltekkel együtt az MDP-ben valamivel 880.000-en felüli tag és tagjelölt van. A tagság nemek szerinti megoszlása 71.3 százalék férfi, 28.7 százalék nő. A tagjelöltek között valamennyivel magasabb a nők aránya s ebben már bizonyos fokig kifejezésre jut az az irányzat, mely az eddiginél jobban akarja a nődolgozókat az MDP-be bevonni. A tagjelöltek között már megfelelően szerepelnek a fiatalok is. Ami a tagság származás szerinti összetételét illeti, 447.323 munkás származású, ez a tagság 51.9 százaléka, 242.177 dolgozó paraszt, ez 28.1 százaléka, értelmiségi 21.066, azaz 2.5 százalék. A többi alkalmazott kispolgári származású és egyéb. A tagság jelenlegi foglalkozása szerint a következő összetételű: ipari munkás 348.630, azaz 40.5 százalék, paraszt 100.585, azaz 11.7 százalék, alkalmazott 226.760 azaz 26.3 százalék, a többi értelmiségi, háztartásbeli, nyugdíjas és egyéb. Ezek a számok mutatják, hogy a Pártban több, mint 100.000 olyan munkás és paraszt van, aki a felszabadulás óta az államapparátusba, a gazdasági apparátusba ment át. Ez a szám egyik mutatója annak, hogy hogyan vette birtokba a dolgozó nép az államot. A számok felsorolását Rákosi Mátyás a pártsajtó adataival fejezte be: a Szabad Nép hétköznaponként 800.000 példányban jelenik meg, a Párt összes napilapjainak összes példányszáma 1,220.000.

Rákosi Mátyás szólt a nagy és összességükben egész dolgozó népünket átfogó tömegszervezeteinkről és külön szólt a DISZ-ről. Hangoztatta, hogy nálunk eddig még nem volt a Komszomolhoz hasonló ifjúsági szervezet és ezen a téren a népi demokráciák legtöbb országával szemben, alaposan le vagyunk maradva. A kongresszusnak egyik feladata, hogy a Párt egészével megértesse a Dolgozó Ifjúság Szövetsége jelentőségét és fontosságát.

Végül említést tett Rákosi Mátyás a magyar békemozgalomról, amely országszerte mintegy 27.000 békebizottságot fog össze. A béke megvédése a legközelebbi esztendők központi kérdése — mondotta — és a magyar békemozgalomra, mint a Béke Hívei Világmozgalmának magyar osztagára, ezen a téren rendkívül fontos és felelős munka vár.

— Az itt felsorolt adatok és számok — fejezte be Rákosi Mátyás beszámolójának a Párt helyzetéről és fejlődéséről szóló részét — azt bizonyítják, hogy Pártunk a magyar dolgozó nép egészséges, erős, mély gyökerekkel rendelkező szervezete és hogy a tömegszervezeteivel együtt átfogja és vezeti az egész dolgozó népet.

IV. A Párt feladatai

Áttérek most Pártunk legfontosabb feladataira — folytatta ezután Rákosi Mátyás. — Munkánk középpontjában az előttünk álló esztendőkben gazdasági téren ötéves tervünk jó végrehajtása áll. Az ötéves terv magában foglalja a mezőgazdaság szocialista építésének az eddiginél fokozottabb fejlesztését. Ez az ötéves terv egyik legfontosabb kérdése, melyet legközelebbi esztendőkben kell megoldanunk s melynek jó megoldásától függ sokban szocialista építésünk további menete.

Részletesen felsorolta ezután Rákosi Mátyás a Párt feladatait a mezőgazdaság fejlesztésével kapcsolatban, beszélt a termelőszövetkezeti mozgalom fejlődéséről és rámutatott a teendőkre a fejlődés előbbrevivése érdekében.

Hangsúlyozta, hogy első és legfontosabb feladatunk megerősíteni a már meglévő termelőszövetkezeteket és gondoskodni róla, hogy ezek a szövetkezetek jó példákkal, jó eredményekkel vonzzák a dolgozó parasztságot.

— Új ötéves tervünk végrehajtásában, de különösen a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztésében óriási feladat hárul az államapparátusra, elsősorban a községi, járási és megyei tanácsokra. Ezért minden módon erősíteni kell fegyelmét, szaktudását, fokozni kell az éberséget, az ellenőrzést a harcot az államgépezetben megbúvó ellenség, a bürokrácia, a szabotázs ellen. Külön állandó figyelmet kell szentelni a fiatal tanácsoknak, amelyek vezetői közül sokan még nem rendelkeznek a megfelelő szaktudással, tapasztalattal s akiknek járatlanságát a közügyek intézésében a tanács apparátusában megbúvó ellenség feltétlenül ki fogja használni.

Ha a termelőszövetkezetet győzelemre visszük, akkor győzött a szocializmus a városban és falun egyaránt. A tanácsok kifejlődése és megerősítése a szocialista állam alapjait szilárdítja meg. Ha ez a két feladat sikerül, akkor nyugodtan elmondhatjuk, hogy lerakjuk a szocializmus alapjait hazánkban — mondotta a továbbiakban Rákosi Mátyás.

Rákosi Mátyás a továbbiakban a Magyar Dolgozók Pártja tagjainak és vezetőinek a Párt építésében való feladatairól szólt, majd így fejezte be referátumát:

Mi jogos örökösei, egyenes folytatói vagyunk mindannak, ami ezeréves történelmünkben haladó, életképes és jövőbe mutató. Ezért ünnepelhetjük meg bensőségesen és egységesen az 1848-as forradalom centenáriumát, Vörösmarty születését, Petőfi és a szabadságharcos Bem tábornok halálának évfordulóját. Ezért fejleszthetjük tovább és vihetjük diadalra a magyar haladás nagy eszméit. Ez a történelmi hagyaték is arra kötelez minden magyar kommunistát, hogy küzdjön még jobban, ne kíméljen erőt sokat szenvedett népe boldogulásáért és felvirágzásáért. Legyen a jó kommunista egyben a legjobb hazafi, akinek példamutatását lelkesen, egységesen követi az egész magyar nép. (Nagy taps.) Minél jobban teljesítjük dolgozó népünk javára hazafias kötelességünket annál jobban szolgáljuk az emberi haladás nagy ügyét és egyben annál hívebb katonái vagyunk a proletárnemzetköziség, a béke legyőzhetetlen táborának. A hazafiság és nemzetköziség így fonódik össze nálunk elválaszthatatlan egységben s így lesz új erők forrása, új győzelmek serkentője.

Befejezésül megismétlem: a Magyar Dolgozók Pártjának I. Kongresszusa népi demokráciánk és szocialista építésünk sok sikerének volt kiindulópontja. Most új nehéz feladatoknak gyürkőzünk neki. Minden lehetőségünk megvan arra, hogy II. Kongresszusunk munkája nyomán még több eredmény fakadjon. Mi, magyar kommunisták, rajta leszünk, hogy a lehetőségekkel jól éljünk dolgozó magyar népünk javára és így szolgáljuk legjobban a béke, a szocializmus ügyét. Azt az ügyet, amelyé a biztos jövő s melynek 800 milliós tábora élén ott halad győzelmesen felszabadítónk, a hatalmas Szovjetunió s mindannyiunk szeretett, bölcs vezére, a nagy Sztálin.

P. F. Jugyin átadja a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának üdvözletét

Elvtársak! A Magyar Dolgozók Pártja II. Kongresszusának küldöttei! A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága azzal bízta meg küldöttségünket, hogy átadjuk a következő üdvözletet:

„A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága testvéri üdvözletét küldi a Magyar dolgozók Pártja II. Kongresszusának. A munkások, parasztok és értelmiségiek a Magyar Dolgozók Pártjának vezetésével nagy sikereket értek el a népi demokratikus állam megszilárdítása terén és megteremtették Magyarországon a szocializmus építésének szilárd alapjait. Nem kétséges számunkra, hogy a Magyar Dolgozók Pártja újabb sikereket fog elérni a népgazdaság további fellendüléséért, a nemzeti kultúra felvirágzásáért és a békéért, demokráciáért és szocializmusért küzdő népek barátságának megszilárdításáért folyó harcban. Éljen a Magyar Dolgozók Pártja! Éljen a Szovjetunió és Magyarország népeinek barátsága! A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága!"

Dobi István: A nemzet minden hazafias, becsületes tagja szívesen követi a Magyar Dolgozók Pártjának iránymutatását

Ezután Dobi István, a minisztertanács elnöke szólalt fel.

Tisztelt Kongresszus! A magyar nemzetnek nagy erőssége az a politikai és erkölcsi egység, amelynek megteremtésére legjobbjaink hiába tettek erőfeszítéseket századok hosszú során át, amely soha eddig nem ismert mértékben létrejött, egyre inkább kiteljesedik és megszilárdul. Ennek az egységnek a kialakulására mindenekelőtt az nyitotta meg a lehetőséget, hogy a Szovjetunió dicsőséges hadserege hősies áldozataival és győzelmeivel felszabadította hazánkat és így népünk maga vehette kezébe sorsának intézését; továbbá, hogy a Szovjetunió ezt követően is mindenben segítette országunkat, szilárd támasza maradt függetlenségünknek és szabadságunknak. Népünk ezért soha el nem múló hálát érez a felszabadító nagy szovjet nép és bölcs vezetője, a magyarok igaz barátja, a nagy Sztálin iránt.

Nemzeti egységünk kialakulására emellett a magyar kommunisták felszabadulás óta folytatott következetes, bátor harca vezetett, negyedszázados küzdelmük a Horthy reakció sötét erői ellen. A kommunisták nemcsak irányt mutattak, hanem elsősorban hoztak áldozatokat is azokért a győzelmekért, amelyeket eddig kivívtunk népünk szabadságának és függetlenségének biztosítása, jólétének és kultúrájának emelése, védelmi képességének növelése terén. Harcuk mindvégig a nemzet legfőbb érdekeiért folyt.

A magyar nemzeti egység megteremtésében külön kiemelkedő jelentősége van Rákosi Mátyás személyes tevékenységének. Rákosi Mátyás már az ellenforradalom sötét évtizedeiben sem csupán egy párt, a föld alá kényszerített Kommunista Párt harcát végezte az önkény és a kizsákmányolás ellen; már akkor is messze hangzott a szava, amelyre bizalommal és reménységgel figyeltek fel a dolgozók széles rétegei. A bíróság előtt, a börtönben a bátorságnak és az elvekhez való hűségnek, a törhetetlen hazaszeretet olyan kimagasló példáját nyujtotta, amely még ellenségeiben is csodálatot váltott ki, a népben pedig mély szeretetet és ragaszkodást, lelkesedést és erkölcsi erőt ébresztett fel. Amikor a züllött Horthy-rendszer a második világháború szenvedéseibe döntötte hazánkat népünk Rákosi Mátyás rádiószózatából merített erőt és reménységet, harci elszántságot az ellenállásra a fasiszta megszállókkal szemben. Felszabadulásunk után ő lelkesített az építésre, ő mutatta meg, hogyan kell ezt az országot magunknak a nép számára építenünk, az ő ébersége leplezte le az árulókat, az ő szava gyujtott munkára és meg nem alkuvó küzdésre a felemelkedésért. Előrehaladásunk minden nagy eredménye az ő nevéhez fűződik. —

Ezért van az, hogy nagy emberi, államférfiúi egyéniségét mélyen tiszteljük és forrón szeretjük, hogy vezetőnket és nagy tanítónkat becsüljük benne, hogy szavát ajkán és szívében hordja népünk.

Kiépült valamennyi dolgozó osztály és réteg tömörülése az egységessé vált munkásosztály és annak egyetlen pártja a Magyar Dolgozók Pártja körül. Ma már nyomasincs az átkos pártversengésnek. Ma már a nemzet minden hazafias, becsületes dolgozó tagja önként, szívesen követi a Magyar Dolgozók Pártjának iránymutatását. Ma már az egész dolgozó nép egy irányban menetel: a szocializmus felé. Külön ki szeretném emelni, hogy mind nagyobb tömegeiben választja ezt az utat, a társas gazdálkodás útját a középparasztság is, csakúgy, mint többi dolgozó parasztt ársaik Országunkban ma már olyan termelőszövetkezeti, szocialista falvak és városok alakultak mint Kistormás, Turkeve és mások.

Ezeken a területeken az egész dolgozó parasztság, ennek keretében az egész közép parasztság a szocializmus felé fordult. A Szovjetunió példája, a népi demokrácia támogatása, saját állami gazdaságaink és gépállomásaink eredményei és segítsége, termelőszövetkezeteink és termelőszövetkezeti csoportjaink gyarapodása nyomán felismerte dolgozó parasztságunk, hogy a falu jólétének és kultúrájának megteremtése felé csak egyetlen út vezet: a föld társas megművelése. A nagy birtoktesteken hasznosítjuk a mezőgazdasági tudomány minden vívmányát. Minden más út csak visszafelé vezet a régi rendbe, amelyben a falu kupeckedő elemei meggazdagodtak, a nagy többség részére pedig a munkanélküliség, a nyomor, a gazdasági bizonytalanság jutott osztályrészül. A mi dolgozó parasztságunk örökre szakított ezzel az úttal, amely a lejtőn lefelé visz és a felemelkedés útját választotta.

A nagy összefogáson csak a volt földesurak és kapitalisták, megátalkodott ügynökeik és az embertelen kizsákmányolók, a kulákok maradnak kívül. Nem nyugszunk addig, amíg a kulákokat vissza nem szorítottuk, amíg a földműves lakosság és egész népünk napfényes, boldog jövője elől minden akadályt el nem hárítunk.

A magyar dolgozó nép soha még olyan egységes és erős nem volt, mint napjainkban. De most arra van szükség, hogy ez az egység még teljesebbé és szilárdabbá váljék.

Erre kötelez bennünket a feszült nemzetközi helyzet is. Ugyanez a feltétele annak is, hogy ötéves tervünk országépítő, nagy feladatait teljesíthessük.

Amikor a kongresszust a Magyar Függetlenségi Népfront nevében üdvözlöm, — hadd hívjam fel innen is az egész magyar dolgozó népet: a békéért, az ötéves tervért, a hazánk felemelkedéséért, a szocializmus megvalósításáért folyó harcban kövessük még hívebben és még szilárdabb egységben az élen járó munkásosztályt, Magyar Dolgozók Pártját és a legelső magyar embert, boldog jövőnk kovácsolóját, a mi drága Rákosi Mátyásunkat! — fejezte be üdvözlő szavait Dobi István.

Nagy lelkesedéssel folytak le a Legfelső Tanács választások a Szovjetunió hat köztársaságában

Moszkva: Az ukránok, a bjelorusszok az üzbégek és észtek, az örmények és türkmének vasárnap választották meg köztársaságuk Legfelső Tanácsát.

Ukrajna minden részéből jelentik, hogy a választások az egész nép ünnepeként folytak le. Óriási lelkesedéssel vett részt a szavazásban Kiev sztálini választókerületének lakossága, amely I. V. Sztálin elvtársat jelölte.

Minszkből érkező jelentések szerint Bjelorusszia fővárosának minden választókerületében déli 12 óráig a lakosság többsége leszavazott.

Nagy lelkesedéssel zajlottak le a választások Üzbekisztán 412 választókerületében, továbbá Szovjet-Észtországban, továbbá az örmény és a türkmén szovjet köztársaságban is.

Töretlen lendülettel folyik a kongresszusi munkaverseny a debreceni üzemekben

Az üzemekben folyó kongresszusi munkaverseny a kongresszus alatt is töretlen lendülettel folyik. A debreceni járműjavító dolgozói vasárnap rádión keresztül hallgatták meg Rákosi Mátyás beszédét, majd hétfőn a déli szünetben csoportosan olvasták a Szabad Népben megjelent beszédet. Utána még nagyobb lelkesedéssel folytatták a munkát.

A kongresszusi héten a vagongyárnak 116.7 százalékra emelkedett üzemi átlagos teljesítménye. Az üzemrészek között az esztergaműhely került az élre 118 százalékos teljesítményével. Utána a hat és hét osztályok következnek. Az egyéni teljesítményekben Tímári Zsigmond 263 százalékos heti átlagot teljesített, Fülöp Ferenc kerékesz egályos 262, Kovács I. Lajos csapszabályozó 197 százalékra tornázta fel magát. A brigádok között Radics László csapcsináló brigádja lett az első 215 százalékkal, Szabó I. József hádogos brigádja 165, Móricz Sándor a vázas brigádja 156 százalékot teljesített.

A kefegyárban február 23-án 132 százalékos volt a teljesítés. Az üzemi dolgozók átlaga 17-ig 111, 23-ig 115 százalékos volt. Legjobb egyéni teljesítők Piros Istvánné 180, Király Istvánné 163 Sári Márton 141, Szabó Ernő 152, és Gera Kálmán 158 százalék.

A Hajdúsági Bőrgyár egyéni teljesítői közül kitűnik Szatmári Sándor mester 159, Gönczi Sámuel 159, Arany Sándor kikészítő 164, Faggyas Géza 164 százalékkal.

A Cseres brigád 146, a Meszes brigád 123 százalékkal dolgozott, a megtakarítás 20.400 forint. Az üzemi átlag 23-ig 122 százalékról 24-re 125.1 százalékra emelkedett.

Legjobb szövő a textilgyárban Rásó Béláné 148 százalékkal. Utána Nyitrai Mária 132, Zöld László 130, az agyusztáló Kiss Sándorné 126 százalékkal. Az üzemben legjobb a festő brigád. Teljesítményük 144 százalék.

A Párt II. kongresszusának tiszteletére indított versenyben az Alföldi nyomda dolgozói is kiveszik részüket. Vállalták, hogy március 1 után is tovább visik a versenyt. A takarékosságban 7000 forintos túlteljesítést végeznek, ugyszintén anyagtakarékosságban újabb 2000 forint megtakarítást érnek el.

A Kenyérgyár anyagtakarékossági versenyében Budai Ferenc csoportja 213 százalékkal 2098 forint, a Labancz csoport 204 százalékkal 1857 forint megtakarítást ért el. Az ifik átlaga 110 százalék. Közöttük Bánki László dolgozik jól, újabb felajánlása is 176 százalékos teljesítést eredményezet Radányi Ferencné a nők közül újabb felajánlás teljesítésében 104 százalékot értek el.

A Táncsics cipőgyárban a 37.366 forintos felajánlást és 46.642 forint megtakarítást 125 százalékban teljesítették a dolgozók. Az üzemi átlag február 24-re elérte a 112 százalékot.

A szabászat 142, Tüzöde 111, Csákó műhely 120, Aljazó 98, aki kikészítő műhely 148 százalékot teljesített. A legjobb dolgozók Arany László 212, Kocsmáros Lajos 198, Lovász Gábor 190, Madarasi Bálintné 195, Fehér Gyula 184, Simon Sándor 183, Hézel Istvánné 182, Szabó Imréné 177, Cseke Margit 167, Erdei Istvánné 157 százalék.

A szovjet kormány válaszjegyzéke Nagybritannia kormányához

Moszkva. Ez év február 17-én Strang Nagybritannia külügyminiszterhelyettese átnyujtotta G. M. Zarubinnak, a Szovjetunió nagybritanniai követének Nagybritannia kormánya válaszjegyzékét a Szovjetunió ez évi január 20-i jegyzékére arról a kérdésről, hogy Nagybritannia kormánya megsértette a „Szövetség a hitlerista Németország és európai segítőtársai elleni háborúban és együttműködés és kölcsönös segélynyujtást a háború után" címmel 1942 május 26-án kötött angol—szovjet szerződést.

A. A. Gromikó a Szovjetunió külügyminiszterhelyettese február 24-én fogadta Kelly Nagybritannia nagykövetét és átnyujtotta a szovjet kormány válaszjegyzékét a fent említett angol jegyzékre.

A szovjet kormány jegyzéke többek között megállapítja:

A szovjet kormány ez év január 20-i jegyzéke vitathatatlan bizonyítékokat tartalmaz arról, hogy Nagybritannia kormánya megsértette az 1942 május 26-i angol—szovjet szerződésben vállalt kötelezettségeit. Nagybritannia kormánya, minthogy kényteleen volt visszautasítani ezeket a bizonyítékokat, rágalmakhoz folyamodott a célból, hogy Nagybritannia kormányának agresszív politikáját békés politikaként tüntesse fel a Szovjetunió békepolitikáját pedig agresszív politikaként állítsa be.

A szovjet jegyzék ezután foglalkozik az angol jegyzéknek a népi demokratikus államokat rágalmazó állításaival.

Továbbá leleplezi Nagybritannia kormányának azt a kísérletét, hogy Jugoszávia nemzeti érdekei védelmezőinek akarja feltüntetni magát majd megállapítja Anglia felsőbbségét az osztrák békeszerződés megkötésének késleltetésében.

A szovjet kormány jegyzéke megbélyegzi a brit kormány valótlan állítását, a koreai nép és a Koreai Népköztársasággal kapcsolatban. Nem Kína és nem Korea az agreszszor, amikor nemzeti érdekeit, nemzeti területét védelmezi — mutat rá a szovjet jegyzék. Az Amerikai Egyesült Államok és Nagybritannia az agresszorok, amelyek elküldték csapataikat Korea területére.

A szovjet jegyzék a megcáfolhatatlan adatok tömegével támasztja alá Anglia kormányának ellenséges magatartását a Szovjetunióval szemben majd így fejeződik be:

Nagybritannia kormányá jegyzékében készséget mutat a Szovjetunióval folytatandó tárgyalásokat az angol—szovjet szerződés szellemében. Nagybritannia és a Szovjetunió közötti kapcsolatok tartós megjavítása érdekében. Az elmondottak után a szovjet kormány nem nyilvánithat teljes bizalmat a brit kormány jelenlegi iránt. Ennek ellenére a szovjet kormány kész ilyen tárgyalásokat kezdeni mivel arra törekszik, hogy lehetőleg minden lehetőséget a kapcsolatok megjavítására Nagybritanniával.

A szovjet kormány nagyra becsüli Nagybritannia kormányának bármely lépését amely valóban országaink közötti kapcsolatok megjavítását célozza.

Ünnepi gyűlés Prágában a csehszlovák nép februári győzelmének harmadik évfordulóján

Prága: A csehszlovák nép vasárnap a februári győzelem harmadik évfordulója alkalmából ünnepi gyűlést tartott.

Az ünnepi gyűlést John, a Nemzeti Front központi akcióbizottságának főtitkára, a parlament elnöke nyitotta meg, majd Zápotocky miniszterelnök mondott beszámolót. Számok és tények sorával bizonyította, hogy Csehszlovákia népe az elmúlt három év folyamán milyen nagy sikereket ért el a szocializmus építése terén.

„A győzelem a miénk, a békeszerető népé lesz"

— jelentette ki a koreai küldött a Béke Világtanács berlini ülésén

„A béke megvédéséért folyó küzdelemben felmérhetetlen jelentősége van annak a békemozgalomnak, mely élén a Szovjetunió áll, melyet önzetlenül támogatnak a népi demokráciák és rajtuk túlmenőleg szerte a világon a dolgozó haladó emberek százmilliói. Nem szorul magyarázatra, hogy Európa és Ázsia dolgozó tömegei, amelyek a második világháború folyamán annyit szenvedtek a fasiszta barbároktól, minden erejükkel védik a békét és élesen szembeszállnak az amerikai imperialisták háborús uszításaival."

(Rákosi Mátyás beszédéből.)

Berlin: A Béke Világtanács berlini ülésszakáról érkező jelentések híven tükrözik vissza azt a tényt, hogy az egész földkerekségen valamennyi becsületes, józan gondolkodású ember egységesen száll szembe az amerikai imperialistáknak azzal a törekvésével, hogy egy új világháborút robbantsanak ki. A szombati ülésen dr. Atal indiai küldött elmondotta, hogy ma már békevédelmi bizottságok működnek Indiának nemcsak nagyvárosaiban, hanem sok falujában is. Most készítik elő a Delhiben összehívandó indiai országos békevédelmi kongresszust. Antoine Tabet részletesen beszámolt a libanoni és szíriai békemozgalom fejlődéséről. Libanon legtávolabbi vidékeinek dolgozói is — mondotta — többezer aláírással ellátott petíciókat intéztek a kormányhoz, hogy vessen véget a sajtóban és rádióban folyó háborús propagandának. Dr. Mei kínai küldött emlékeztetett a japán militaristák borzalmas bűncselekedeteire és hangsúlyozta, hogy az USA kormánya most a régi japán császári hadsereget igyekszik újjáteremteni. — A világ népei — jelentette ki Mei Ju-ao — nem akarnak háborút, az egyszerű emberek érdekében eltökélten harcolni kell a háborús propaganda ellen.

Hodinova Spurna, Csehszlovákia képviselője hangsúlyozta, hogy Csehszlovákia elsőként szenvedte el a német fasiszta inváziót. A csehszlovák nép nem nézheti nyugodtan, hogy az amerikai imperialisták újból fegyvert adnak a nyugatnémetországi nácik kezébe, újjáteremtik a náci Wehrmachtot, gyűlöletet keltenek országunkkal, népünkkel szemben. Nyugat-Németországot pedig a Szovjetunió és a népi demokráciák ellen irányuló fegyveres agresszió támaszpontjává teszik.

He Den Szuk, Korea küldötte a résztvevők lelkes tapsa között jelentette ki: „a győzelem a mienk, a békeszerető népé lesz!" Jones, az angol békevédelmi bizottság titkára elmondotta, hogy az utóbbi időben sok angol ifjú visszaküldi a katonai behívót a hadügyminisztériumnak. Meggyőző tényekkel bizonyította, hogy a nyugati hatalmak óriási katonai költségvetéseit semmivel sem lehet indokolni. Leleplezte a jobboldali munkáspártiak rágalmazó szovjetellenes propagandáját. Kijelentette: Angliában egyre többen látják már, hová vezeti az országot Attlee kormánya.

5 oldal

Hírek

További esőzés

Európában nagy területen csapadékos az idő. Kelet-Európában csúcspontján van a hideg, ott a légnyomás a rendkívüli 800 mm-es értéket elérte. Hazánkban vasárnap és hétfőn sokfelé esett az eső. Miskolcról 31 mm csapadék hullott.

Várható időjárás: Felhős, reggel ködös idő, sokfelé eső, havaseső, mérsékelt később élénkülő szél, a hőmérsékletek keleten kissé csökken, nyugaton alig változik. Várható hőmérsékleti értékek: reggel 0, 3, délben 5—8 fok között.

—❖—

— **Czerny Stefanska,** lengyel zongoraművésznő a varsói Chopin verseny első díjának nyertese ma, kedden este 8 órakor a Központi Kultúrotthonban Chopin-estet rendez. A lengyel vendégművésznő hangversenye iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg városszerte.

— **Ujfajta süldőkoca tenyésztési szerződés.** A kormányzat a dolgozó parasztság érdekében lehetővé tette, hogy újfajta südőkocatenyésztő szerződést köthessen. Az újfajta szerződés azzal a kedvezménnyel jár, hogy süldőkocánként 25 kg szemestengerit vagy árpát és 35 kg korpát kap a szerződő dolgozó paraszt hivatalos áron. — Ezenkívül 200 forint előleget és az átadott süldők után kg-ként 40 fillér jutalmat, prémiumot is fizet az átvevő vállalat. A most indult új akcióban kizárólag még tenyésztésre nem fogott és tenyésztésre alkalmas süldőkocák köthetők le. A szerződéseket a földművesszövetkezeteknél lehet megkötni.

— A MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJA KONGRESSZUSA alkalmából örömünnepség volt vasárnap délután a Központi Kultúrotthonban az Arany Bikában. Balogh Endre, a városi tanács elnöke emlékezett meg a Kongresszus jelentőségéről, majd egymásután léptek a színpadra a színes műsorban a debreceni kultúrcsoportok legjobbjai. Az egyetemi énekkara és zenekara Hubay Berna vezényletével a „Szabad szél" dalát adta elő, az egyetemi táncoscsoport, a dohányipari dolgozók „Komszomol", „Zója" táncosnői, az SZT népi táncosai a tanulóotthonok ifjúságának táncosnői egymásután táncoltak színes, tüzes orosz és magyar népi táncokat. Tar Károly és Haas Éta szavalati mély hatást keltettek. A műsor minden egyes számát a Kongresszusi Héten kimagasló teljesítményt elért üzemeknek: a Járműjavítónak, a fűtőháznak, a bútorgyárnak, a termelőszövetkezeti községekké váló Nádudvar és Darvas dolgozó parasztságának, a Debrecen fejlődését jó munkával elősegítő Tervező Iroda dolgozóinak ajánlották a szereplők.

— A fodrász-szövetkezet dolgozói vasárnap este jósikerült műsoros estet rendeztek. Sok tapsot kapott a szövetkezeti dolgozók énekkara amelyet Ferenczi József vezényelt, Monoki László vidám csasztuskája, Ember Sándorné szavalata, a szövetkezet dolgozóinak orosz tánca, valamint a három egyfelvonásos, amelyben Kukla György, Kukla Györgyné Tarr Barsa, László Mihály, Hajdú Mihályné, Biró Dezső, Biró Dezsőné, Strebelovszky Lajos, Verebi Antal Kolozsvári Gyuláné és Vass Éva bizonyították színjátszó képességeiket.

— RUHABEMUTATÓ DEBRECENBEN. Szerdán és csütörtökön a Központi Kultúrotthon nagytermében ruhabemutatót rendeznek a szocialista ruházati ipar kézimunkáiból. A ruhabemutató mindkét napon este fél hét kor kezdődik. Belépődíj nincs. A bemutatóval kapcsolatban műsort is rendeznek. Szerepelnek: Jancsó Adrienne, Takács Anna a Csokonai Színház tagjai, Rudolfo bűvész az Artista Akadémia tanára és Fellegi Tamás előadóművész.

— A hajdú-bihari megyei szövetkezetek szövetsége az SZÖVOSz országos gyűlésén lefektetett irányelvek megvalósítására a dolgozó parasztság tömegeivel való még szorosabb kapcsolat kiépítésére, a földművesszövetkezetek további fejlődése biztosítására, tömegszervezetté való kiépítése végett minden járásban járási szövetkezeti kirendeltséget állít fel, amely még jobban összefogja a járás községeiben levő földművesszövetkezeteket a további építő szocialista szellemű munka elvégzésére. Hétfőn három járási kirendeltség már megalakult, a debreceni, biharkeresztesi és berettyóújfalui, megválasztották a vezetőséget is Szombaton, március 3-án alakul meg a nagylétai, polgári, püspökladányi és központi (debreceni) járási szövetkezeti kirendeltség.

* **Debrecen város Tanácsa Vb VI. Mezőgazdasági Osztálya** felhívja az összes dolgozók figyelmét, akik selyemhernyó tenyésztéssel foglalkoznak, hogy március 15-ig minden tenyésztő megkösse a szerződést mert csak azok kapnak az I. osztályú gubóért 16 forintos árat, akik március 15-ig nem kötik meg a szerződést, azok a gubóért csak 10 Ft kapnak. Érdeke minden egyes dolgozónak, hogy a szerződést ő felé ben megkösse. Nagy Sándor nál Vágóhíd u. 1. sz. alatt.

SPORT

Csapkodó, tervszerűtlen játék

D. Lokomotiv—Ny. Elektromos 2:2 (2:0)

Mintegy 2000 néző előtt esős időben került sorra a D. Lokomotív vasárnapi barátságos mérkőzése. A Diószegi úti pálya az esőzéstől átázott, sáros, csúszós lett. A D. Lokomotív ebben a felállításban játszott:

Nagy Mihály — Váradi, Hidvégi Szabó I. — Szabó II., Leányvári — Czimbalmos, Lendvai, Szilágyi III. Imri, Dénes.

Az első félidőben mindkét csapat nagy lendülettel kezdett. A nyíregyháziak kapuja előtt nem egyszer volt jó helyzet, de a debreceni csatárok nem tudták értékesíteni ezeket a helyzeteket. Csak a 32 percben sikerült gólt lőni amikor is Szilágyi III. átadását Imri lőtte a hálóba 1:0. — Nemsokkal ezután Czimbalmos lövése került a nyíregyháziak kapujába 2:0. Szünetig nem is történt már jelentős esemény.

Fordulás után a debrecenieknél Nagy László lett a kapus, a nyíregyháziak két új játékost szerepeltettek. Ebben a játékrészben is látható volt — mindkét csapat részéről — hogy a nehéz, sáros talajon nem tudnak szép támadást összehozni a csatárok pontatlanok a leadások és a játékosok egymás hibáiból éltek. A 15. percben Czimbalmos kapu elé vitte a labdát, amikor megtámadták, ellenfelébe vezette a labdát, ahelyett, hogy a tiszta állás belsőkhöz játszott volna. Két perc mulva Szilágyi III. magára húzta a védelmet, ügyesen kitolta a labdát Déneshez, akit jó helyzetben szögletre szerlenek. A meddő debreceni támadás után feljött a nyíregyházi csapat is. A 34. percben Váradi öngóljával 2:1-re alakult a mérkőzés, míg a 45. percben a szünet után beállt Demeter volt eredményes és így 2:2 arányú eldöntetlent hozott a két csapat találkozója.

Csapkodó, tervszerűtlen játékot láttunk. A D. Lokomotív egyáltalán nem mutatott meggyőző játékot. Feltűnően sok volt a rossz leadás. Több védőjátékos nem időben avatkozott be a támadásokba, ami sokszor zavart okozott. A csatárok még nem értik meg egymást vagy hosszan, vagy röviden végzik a leadásokat. A két kapus közül Nagy Mihály volt a jobbik. A védelem is egyben a csapat legjobbjának Hidvégit mondhatjuk, aki ezen a sáros talajon is biztos rugásaival és szereléseivel tűnt ki. Szabó I. következik utána. Rutinos, még mindég jól rúgó hátvéd. A fedezetek sokat dolgoztak, de nem sok haszonnal. Leadásaik általában ellenfélhez mentek. Edzéseken főleg a pontos leadásokat kell gyakorolniok. A támadósor szétesően mozgott. Czimbalmos, Lendvai, Szilágyi III. és Dénes teljesen eltűnt a sáros talajon, egyedül Imritől láttunk néha szép elgondolást csak itt az volt a hiba, hogy a rossz talajon a kivitelezés nem sikerült. A Nyíregyházi csapatból Pokrovenszky, Lovász, Albert Magyar, Parragh, Garai tűnt ki.

Nagy Imre játékvezető több hibával, idényeleji formában vezette a mérkőzést.

Budai II. góljával kezdődött az NB I-ben a bajnoki idény

Budapesten vasárnap délután ünnepélyes keretek között nyitották meg az 1951. évi labdarúgó idényt. A Dózsa stadionban a bajnokságban szereplő 14 csapat játékosainak színpompás felvonulásával kezdődött a bajnoki nyitány. Amikor feloborakoztak a csapatok a zöld gyepre, Hegyi Gyula az OTSB elnöke mondott beszédet, majd a játékosok nevében Puskás Ferenc szólalt fel, a Bp. Honvéd játékosa jelentette arra, hogy a labdarúgó sportolók fegyelmezetten, sportszerűen szocialista sportszellemben küzdenek majd a mérkőzéseken, hogy méltóak legyenek a szocializmust építő dolgozó néphez. Ezt követően felvonták az árbócra a bajnoki zászlót, ami hirdette: megindult a bajnoki idény.

Az év első bajnoki mérkőzésen a Bp. Honvéd játszott a Győri Vasassal. A mérkőzést jó játék után a Bp. Honvéd 7:0 (3:0) arányban nyerte. Az idény első gólját Budai II. lőtte, a többi gólok szerzői: Puskás, Kocsis Puskás, Puskás, Horváth, Budai II.

ÖT TELITALÁLAT

A vasárnapi totónyeremények. 5 drb 12 találat, nyereményük tejenként: 9.577 forint, 119 drb 11 találat, nyereményük: 402 forint 1425 drb 10 találat, nyereményük 33 forint.

Itt a győztes szelvény:

1	Honvéd—Gy. Vasas vc.	7: 0
1	Honvéd—Gy. Vasas I. f	3: 0
2	BDSE—Bp. Építők	5: 9
2	Kinizsi K.—VL. Kistext	6: 8
x	Cs. Vasas—Honvéd	5: 5
2	V. Meteor—V. Elektromos	3: 4
2	V. Ganzvill—VM Közért	5:13
2	VM Tüker—Bp. Dózsa	4:11
1	Bp. Postás—Textiles	3: 1
1	V. Elzet.—VL Pamut	6: 3
1	X. ker K.—VL Keltex	3: 2
1	V. Meteor—Honvéd	4: 2

RANCADÓ EZER NÉZŐ ELŐTT

A teremkézilabda bajnokság vasárnapi fordulójából kiemelkedett a férfi I. osztályú rangadó, a D. Honvéd—D. Lokomotív mérkőzés. Ezer néző gyült össze a Szabadság-úti sportcsarnokban erre a rangadóra, amely fővárosi színvonalon mozgott. A D. Lokomotív lelkes és jó játékkal megérdemelten győzött 11:9 arányban. — Bírálatként elmondhatjuk, hogy a mérkőzést a két csapat kapusa közti különbség döntötte el. A terembajnokság részletes eredményeit szerdai számunkban közöljük.

NADÁNYI (D. LOKOMOTIV)

lett az első a szombat—vasárnap megtartott Hajdú-Bihar megye fedettpályás teniszbajnokságának küzdelmeiben. Huszonnégy indulója volt a bajnokságnak. Végeredmény: 1. Nadányi (D. Lok.), 2. dr. Tóth (D. Lok.) 3. Erdei (D. Lok.) és Kövér (DISz FSE). A döntőben Nadányi 6:2, 6:3 arányban győzött. Az elődöntő során dr. Tóth 6:7, 6:2, 6:0 arányban győzött Kövér, Nadányi pedig 6:2, 6:0 arányban Erdei ellen. A bajnokságban indultak: Kovács Géza, Sallai, Nagy L., Barabás, Kovács György, Molnár Sándor, Mohácsi Tamás, Benedek, Kenderessy, Sulánky Ráth, Sárosi, Kovács Zoltán, Varga Balogh, Buczkó.

AZ IFJUSÁGI LABDARÚGÓ-TORNÁT A D. ÉPÍTŐK CSAPATA NYERTE

A Pártkongresszus tiszteletére négy debreceni ifjúsági labdarúgó csapat tornát rendezett. Vasárnap délelőtt játszották le a döntőket. A D. Postás csapata 8:0 arányban verte a D. Vilanygyár együttesét és így a postások megszerezték a harmadik helyezést. Az első—második helyért a D. Építők—D. Kinizsi mérkőzést játszották. Az Építők csapata 2:1 (1:1) arányban győzött. Bakura és Jakab góljaival. A csapat ebben a felállításban játszott: Kovács József — Végh, Alföldi, Csóka, — Aradi, Hajdu — Vekerdi Laczo, Sárközi, Bakura, Jakab, Jók voltak: Kovács, Aradi, Alföldi, Bakura, Jakab és Laczo. A győztes csapatnak Laskai Miklós a KLASz főtitkára adta át a vászot emlyet erre a célra ajánlottak fel.

AZ NB I-BEN INDUL A Bp. BÁSTYA. Az OTSB elnöksége foglalkozott a Bp. Bástya kérelmével és úgy határozott, hogy engedélyezi az NB I-ben való indulását a Textiles helyén.

KOSÁRLABDA VILLAMTORNÁT rendeztek vasárnap az egyetemi sportcsarnokban, melyet a D. Lokomotív csapatai nyertek. Eredmények. Férfi: D. DISz FSE—Dombóvári Lokomotív 51:51 (22:18). V: Vass és Sápi. Kd: 12. Csernus 10, Backer 6, Nyilas 4, Csiszeri 2 — D. Lokomotív—D. Építők 32:26 (18:8). V: Jancsó és Csiszeri. Kd: Vass 10, Fazekas 7, Földesi 5, Rácz 4, Perecsényi 3, Tóth 2, ill. Fodor 10, Máthé, Buglyó, Becs 4—4, Edvi, Badházi 2—2. — D. DISz FSE—D. Építők 63:29 (37:10). V: Lánchés és Fazekas. Kd: Valentini 18, Maleczky 17, Csernyus 9, Csiszeri, Becker 6—6, Nyilas 5, Raiszi 4, ill. Máthé és Buglyó 8—8, Molnár 6, Szathmári 3, Becs és Edvi 2—2. — D. Lokomotív—Dombóvári Lokomotív 36:35 (13:9). V: Élető. Kd: Vass 10, Fazekas és Földesi 8—8, Perecsényi, Szénási, Tóth és Berecz 2—2, Rácz és Katona 1—1. Női D. Lokomotív—Dombóvári Lokomotív 52:21 (26:9). V: dr. Jancsó és Máthé. Kd: Miklei 16, Drenesényi és Hajdú 10—10, Molnár 6, Aradványi 4, Nagyháziné 3, Thurzó 2, Sipos 1.

NY. LOKOMOTIV—D. LOKOMOTIV 2:1 (1:0). Nyíregyháza barátságos ifjúsági labdarúgó mérkőzés. A debreceniek felállítása: Darvasi — Papp, Gere, Nyerges — Varvasovszky, Molnárfy — Pántya, Kun, Sztankai, Farkas, Ungvári. Góllövő: Gere (11-esből) és Pántya. Jók: Darvasi, Kun, Ungvári, Gere.

A D. HONVÉD birkozói ma kedden este 6 órakor az edzőteremben fontos megbeszélésen jelenjenek meg.

D. ÉPITÖK—D. POSTÁS 3:0 (1:0). Barátságos labdarúgó mérkőzés vezette: Harsanyi. A D. Építők ebben a felállításban játszottak: Kertész — Sass, Mezei, Ruttner — Sándor, Páskuly — Tarcsi Gerő, Ács, Béti. Puzsár. Szünet után Dereckei és Nagy is helyet kapott az építőmunkások csapatában. A gólokat Ács, Páskuly és Gerő lőtte. Jók voltak: Sándor, Ács, Gerő.

D. POSTÁS II—D. ÉPITÖK II 3:1 (0:1). Barátságos labdarúgómérkőzés vezette: Ekli. Az Építők gólját Bartók lőtte.

A D. HONVÉD ifjúsági labdarúgói szerdán délután 3 órakor edzésen jelenjenek meg a Stadionban.

D. LOKOMOTIV II—V. METEOR 0:0. Barátságos labdarúgó mérkőzés, vezette: dr. Gyöngyössy. D. Lokomotív: Reményi — Szabó, Serfőző, Kreitner — Papp, Kövér — Dankó, Szabó, Csollák, Bánkúti, Mangu — Vörös. Meteor: Ajtai — Deák Bernáth, Pócsi — Szucs, Szabadkai — Eperjessy, Nábrádi, Deményi, Kádár, Figula. Csere: Nagy I., Szécsi, Jánki, Meddő csatárok, jó védelmek küzdelme. Jók: Reményi, Serfőző, Kövér, Csollák, ill. Bernáth, Ajtai, Jánki, Deményi, Szabó.

SAKK

VITÁRIUS (D. LOK.) NYERTE

a Pártkongresszus tiszteletére rendezett villám sakkbajnokságot 14 ponttal. A további helyezések: 2. Kovács Tibor (D. Lokomotív) 13,5 pont, 3. Haffner Zsolt (D. Lokomotív emlékbajnok) Haffner Zsolt (D. Lok.) 13 pont, 4. Romhányi (D. Lok.) 11,5 pont, 5. Pálfi István (D. Lok.) 11 pont, 6. Keszthelyi (KIOSz) 10,5 pont, 7. Németi Dénes (D. Egyetem) 10,5 pont, 8. Radványszky (D. Lok.) 10,5 pont, 9. Fülöp (Ref. gimn.) 10 pont, 10. Tóth Árpád (D. Honvéd) 8,5 pont.

Színházi műsor:

Kedden 7 órakor: **Bohémélet** — Sztaniszlavszkij-bérlet.

Szerdán 7 órakor: **Bánk bán** — Ady-bérlet.

Csütörtökön 7 órakor: **Bohémélet** — Csokonai-bérlet.

Pénteken 8 órakor: **Bánk bán** — Puskin-bérlet.

Szombaton 7 órakor: **Bohémélet** — Makarenko-bérlet.

Vasárnap d. u. fél 4 órakor: **Bánk bán** — Majakovszkij-bérlet.

Hétfőn 7 órakor: **Bohémélet** — Madach-bérlet.

*

Március 16-án a Csokonai Színház társulata a honvédség előtt mutatja be Katona József tragédiáját: a „Bánk-bán"-t. Ugyancsak előadást tartanak a színház tagjai a honvédség részére az „Aranycsillag" című új honvédoperettből is március 29-én.

MOZIK MŰSORA

Meteor:
3 és 5 órakor
szerdán 3, 5 és 7 órakor
Otszázasok
ma, kedden 7 órakor

Vig:
ma, kedden 2 és 6-kor
szerdán 6 órakor
utoljára
Nagy hazafi

Béke:
4, 6 és 8 órakor
Ötszázasok
csehszlovák vígjáték

Tovább izmosodik a termelőszövetkezeti mozgalom Hajdú-Biharban

A túrkevei, karcagi, kisújszállási példák nyomán Hajdú-Bihar megyében is egyre fejlődik, izmosodik a termelőszövetkezeti mozgalom. A dolgozó kis- és középparasztok egyre nagyobb tömege lép be önkéntes elhatározással a termelőszövetkezeti csoportokba, miután meggyőződött arról hogy a szövetkezeti, nagyüzemi, társasgazdálkodás sokkal előnyösebb, mint az egyéni kisparcellákban való gazdálkodás.

A kongresszusi felajánlások meggyorsították a fejlődés útját, a Pártkongresszus tiszteletére egyre újabb és újabb termelőszövetkezeti csoportok alakulnak. A fejlődés több helyen hatalmas méreteket öltött. Két adat igazolja az ugrásszerű fejlődést a föld megmozdulását.

Darvason még tebruár elejéig csak egy III. típusú termelőszövetkezeti csoport működött, a „Bem", 20 taggal, alig 100 holdon. És február közepén, második felében sorra alakult még hét I. típusú csoport, az Uj élet, Lenin, Béke, Kossuth, Március 15. Győzelem, Május 1 csoport. Február végére az 1500 lakosú Darvas már termelőszövetkezeti község lett, szocialista falu, amely rátért a boldogulás, a fejlődés útjára.

Még hatalmasabb a 4.000 lakosú Nádudvar termelőszövetkezeti mozgalma. A Sztálin termelőszövetkezet, amely az év elején 3300 hold földdel rendelkezett, egy hét alatt 1300 holddal gyarapodott, két nap alatt 150 új tag lépett be, közel 400 hold földdel. A nádudvari Vörös Csillagba közel 400 dolgozó paraszt, közöttük 107 középparaszpt lépett be, a Vörös Csillag földterülete 2500 hold. De hatalmasat fejlődött az Uj barázda termelőszövetkezeti csoport is, amelynek 201 új tagja van, 1289 hold földdel. Náudvar középparasztjai *Hajdu* Imre és *Gál* Mártonnal az élükön, sorra csatlakoznak a szövetkezeti nagyüzemi társasgazdálkodáshoz és dolgozó paraszttársaikat is meggyőzik, felvilágosítják, hogy a belépés a jövő boldogulást segíti és biztosítja.

Rohamos a fejlődés Földesen ahol most alakult meg a „*Tanács*" új termelőszövetkezeti csoport és a „*Kongresszus*" nevet felvett termelőszövetkezeti csoport.

Földesen oly erős a fejlődés, hogy rövidesen termelőszövetkezeti községgé válhat, eléri Nádudvar és Darvas teljesítményét.

Debrecen határában is megindult az erőteljesebb fejlődés. 40 termelőszövetkezeti csoport működik és a számuk egyre nő. A Bánkon Ifjú gárda néven alakult új csoport, 11 tag 120 holdon gazdálkodik.

Vasárnap a Pártkongresszus tiszteletére a hajdú-biharmegyei termelőszövetkezeti csoportok mindenütt lelkes hangulatú taggyűléseket tartottak, melyekre meghívták az egyénileg dolgozó kis- és középparasztokat. A gyülés, ünnepély folyamán sok új közép- és kisparaszt kérte felvételét, jelentette be csatlakozását. A termelőszövetkezeti csoportok vállalásaikat sorra teljesítették és újabb vállalásokat tettek.

Ugyanakkor a termelőszövetkezeti csoportoknál teljes lendülettel megindult a tavaszi mezőgazdasági munka elvégzése.

Sorra végzik a talajelőkészítő munkákat, az őszi szántás simítását, borónával, vagy hátára fektetett fogassal. Több helyen megkezdődött a mák, tavaszi búza, olajlen vetése.

A termelőszövetkezeti mozgalom fejlődése és izmosodása egyre erősebb ütemű, a beérkezett jelentések mind ezt igazolják. A pártkongresszus tiszteletére vállalt felajánlás nagy mértékben segíti elő a fejlődést.

Tömegszervezeti naptár

Az utca- és háztömbbizalmi titkárság kéri azokat az utca- és tömbbizalmiakat, akik nem részesülnek a zsír és burgonya ellátásban vagyis nem üzemi dolgozók és nem nyugdíjasok azonnal jelentkezzenek a titkárságnál a jegyek átvétele végett.

KIOSz hírek. — Csizmadia szakosztály kedden 4 órakor fontos ügyben ülést tart a csizmadia színben — Asztalos szakosztály adóközössége ma 6 órakor és bádogos szakosztály adóközössége ma 7 órakor ülést tart Nyomtató u. 9 alatt. — Vendéglős, kocsmáros, szikvizes, sütő, hentes, fogműves, fodrász, fényképész, kávémérő, kifőző, cukrász, perecsütő szakosztály részére a taggyűlést szerdán nem 6 órakor, hanem 7 órakor tartjuk. — Nőiszabó tízescsoportvezetői szerdán este 7 órára fontos ügyben jelenjenek meg. — Összes KIOSz sportfelelősök szerdán fél 6 órára irodánkban fontos ügyben jelenjenek meg. — Fodrász szakosztály tagjai részére szerdán este szesz osztás. Utalványt mindenki a megyei titkárságtól hozzon.

BÁNK BÁN DISZELŐADÁS

A Magyar Dolgozók Pártja Pártkongresszusa tiszteletére mutatta be szombaton a Csokonai Színház Katona József Bánk bán-ját. A kitűnően elkerült előadás méltatására más alkalommal visszatérünk.

— **A Vendéglátó Vállalat dolgozói** szombaton este hangulatos műsoros estet rendeztek. Urbán János vállalatvezető megnyitója után kezdetét vette a műsor, amelyben méltó sikere volt Balogh Suha József és zenekara számainak. Csák Zeuzsánna szavalatának, egy vidám csasztuskának, az Élelmezési Kiskereskedelmi Vállalat táncescsoportjának és a „Gomba NV" egyfelvonásos szereplőinek: Láposi Bálintnak, Csuka Sándornénak, Molnár Ferencnének, Nagy Zoltánnénak, Bodnár Lajosnénak, Kovács Györgynek, Szücs Barnabásnak és Köstner Vilmosnak. Győri Lajos konferálta a műsor számait stilusosan.

APRÓHIRDETÉSEK

...ság—Levelezés (1)

Házasságokat sikeresen létrehoz Gálocsy, Szoboszlai 2. C. — Vidékről postabélyeg!
3. 3—1—906

Dobja félre előítéleteit, **„Fortuna"** házasságközvetítő iroda diszkréten közvetít házasságokat — Darabos 35.
2. 3—1—899

Megismerkednék 40 éves magános molettnővel — Levelet a kiadóba kérek, „43-as" jeligével.
1—920

Bútor—Szőnyeg (5)

Modern fényezett diófafróasztal eladó, Csapó-u. 17. asztalosműhely.
5—929

Uj állapotban egy hájó és egy komplet konyhaberendezés eladó, Szent Anna-utca 27. I. em.
5—926

Hálószoba-, konyhabútori és minden bútordarabokat, szőnyeget veszek vidékről is, Tóth Elek, Markotányos-utca 16. — volt Móricz-utca, Árpád.
5—942

Termény—Élelmiszer (8)

Borseprüt, törkölyt vesz Hidegkúti Teleki-utca 80.
8—934

Állat (9)

Törpepapagáj minden színben, párokás galambok eladók. Pacsirta-utca 15.
3. 3—9—905

Építési anyag (10)

Tégla, deszka, gerenda eladó Török Bálint 19.
10—911

Gép—Műszer (11)

Singer varrógép eladó — Kossuth-utca 41. keresztépület.
11—944

Üzleti ajánlat (13)

Tetőfedéseket, épületek helyreállítását kankkölcsönt is vállalom, Bulyovszky, Török Bálint 19.
13—12

Gyümölcsfacsemete eladás megkezdődött a Böszörményi-út 64. szám alatti telepünkön. Fertőzésmentes, fajtiszta csemeték nagy választékban.
3. 4—13—893

Töltőtoll szakszerű javítása Böhm könyvkereskedőnél, Kossuth-u. 2. (Városháza)
3. 3—13—938

Mindenféle himzéseket, előrajzolásokat, függöny, ágyterítő, párnák montírozása Pikónál, Kossuth 4.
3. 3—13—936

Pigniczky István órás Szent Anna-utca 1.
Ke 2. 28 — 13—526

Vegyes adás-vétel (14)

Veszek nagyobbméretű ládákat. Bajcsy-Zsilinszky-utca 6. fszt. jobbra
14—923

Fehér zománcos asztali tűzhely jó állapotban eladó, Csapó 87.
14—908

Háromlángú gáztűzhely eladó, Vöröshadsereg-útja 9. Házfelügyelő.
14—924

Zománcozott fürdőkád, vasajtó tokkal, stráfszekér, plato golyóscsapágy, tengelyek eladók, Kossuth 38.
14—936

Üzlet (18)

Gerő Sándor rövidáru és kötöttáru üzlete Szent Anna 1.
3. 1—18—941

Ház—Villa (19)

ÁLLAMI INGATLÁNKÖZVETITÖN BONYOLITHATÓK LE Az ÜGYLETEK 19

Nagyforgalmú helyen italméréses üzlet ház, az üzlet azonnal elfoglalható eladó, Vágó, Teleki-utca 71.
19—890

Olajütő 56. számú ház eladó annak aki lakbéres lakását átadja.
19—914

Elveszett (24)

Szombaton este Kossuth-Bathyány-, Szent Anna-utcai részen, aki talált egy jobbas magasszárú gyermekcipőt, szíveskedjék jeadni Szent Anna-u. 42., jobbra, 5. ajtó
24—940

KISGAZDA PART
FISZANTULI NAPILAPJA
*
Felelős szerkesztő és kiadó
KONCZ ANTAL
*
CSEKKSZÁM: 61 006
*
Szabadság Lapnyomda
Debrecen, Bajcsy Zs. u. 4.